गुजराती दक्षणी भाषांतर.

हें पुस्तक

हरी मोरेश्वर चौधरी

वकील

यांणीं

तयार केलें तें

नारायण चिंतामण आठवले

यांणीं

पुणें-चित्रशाळा छापखान्यांत

छापून प्रसिद्ध केलें

आ. १ ली.

सं. १९४४. शके १८०९, सन १८८७

किंमत रुपया आठ आणे (॥)

गुजराती दक्षणी भाषांतर.

हें पुस्तक

हरी मोरेश्वर चौधरी

वकील

यांनीं

तयार केलें

तें

नारायण चिंतामण आठवले

यांनीं

पुणें येथें

चित्रशाळा छापखान्यांत

छापून

प्रसिद्ध केलें.

आवृत्ति १ ली

संवत १९४४ शके १८१२ स. १८९० इ.

किंमत कलदार (॥)

प्रस्तावना

हुं सर्वे सद्गृहस्थोनें विनयपूर्वक सूचना करुं छुं जे, घणी एक भाषांतरनी चोपडी ओ छपाएली छे; पण गुजराती भाषामां दक्षणी मोडी दसकतनुं भाषांतर अद्यापि छपाएलुं माग जोवामां आवेलुं नथी, ने आगायकवाडी राज्यमां दक्षणी तथा गुजराती भाषानो उपयोग थायछे, तेथी गुजराती लोकोनें दक्षणी भाषा तथा दसकतनें दक्षणी लोकोने गुजराती भाषा तथा दसकत पण समजवानो अगत्य छे; तो आ गुजराती दक्षणी भाषांतरनुं पुस्तक बनेना उपयोगमां आवशे एवुं धारीने प्रसिद्ध कर्युं छुं.

आ भाषांतर जेटला विशेष व्यवहार उपयोगी शब्दो छे, तेटला जमारीत्यमाणे प्रमाणें दाखल करेला छे. अने बीजा घणा एक शब्दो दाखल करीए तो आ पुस्तक घणुंज मोटुं ने भारी किम्मतनुं थई जाय माटे दाखल करेला नथी.

बीजा केटला एक शब्द विशेष व्यवहार उपयोगमां छतां नीचेना कारणथी दाखल करेला नथी

१ जे शब्दो गुजरातीमां छतां दक्षणीमां वपराता नथी ने दक्षणीमां छतां गुजरातीमां वपरतां नथी तेवां.

२. जे शब्दो गुजराती तथा दक्षणीमां एकजरीते वपराय छे तेवां.

३ जे शब्दो गुजरातीमां तथा दक्षणीमां थोडा अक्षरनो फरक होवाथी सेहेज समजाय छे तेवां.

सदरहु भाषांतरमां अशुद्ध विगेरे कांई कमीपणुं हशे तो ते वांचनार सज्जनो लक्षमां नहीं लावशो ओवी आशा राखूं छुं. केमके आमारो पेहेली वारनो श्रम छे.

पुस्तक कर्ता
वकील वडोदें.

सूचना.

आ पुस्तकनी पेहेली आवृत्ति सने १८७७ मां छपावी. तेहने मारा औदार्यशाली सज्जन मित्रोए पूर्ण आश्रय दीधाथी ते पुस्तकों थोडाज दिवसमां थई रह्या. ने वळी आ पुस्तकनी विशेष आवश्यकता जणायाथी आ बीजी आवृत्ति छपावीने बहार पाडीछे.

दुसरे आवृत्तिमां केटलेक ठेकाणे अशुद्ध पडेलुं हतुं ते आमां शुद्ध करेलुं छे; ने ते करतां आ पुस्तक घुणुंज सारुं छपावेलुं छे. माटे मारा प्रियमित्रो पेहेला प्रमाणेज आ पुस्तकने आश्रय आपशो एवी आशा राखूं छुं.

हरी मोरेश्वर चोधरी वकील वडोदें.

दुसरी आवृत्ति सरल्या कारणानें ही तिसरी आवृत्ति काढली आहे. सदरहु पुस्तकाबद्दल योग्य मोबदला घेऊन रा. रा. ह. मो. चौ. यांनीं आम्हास सर्व प्रकारें हक्क विकला आहे.

ना. चिं. आठवले.

अनुक्रमणिका.

श्री

स्वरो.

अआइईउऊऋॠऌॡ

अआइईउऊ ऋॠऌॡ

एऐओऔअंअः

ए ऐ ओ औ अं अः

व्यंजनो.

कखगघङ चछजझञ टठडढणतथद

कखगघङ चछजझञ टठडढण तथद

धन पफबभम यरलव

धन पफबभम यरलव

शषसहळक्षज्ञ.

शषसहळक्षज्ञ.

आंकडा.

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०

બારાખડીઓ.

ક	કા	કિ	કી	કુ	કૂ	કે	કૈ	કો	કૌ	કં	કઃ
ખ	ખા	ખિ	ખી	ખુ	ખૂ	ખે	ખૈ	ખો	ખૌ	ખં	ખઃ
ગ	ગા	ગિ	ગી	ગુ	ગૂ	ગે	ગૈ	ગો	ગૌ	ગં	ગઃ
ઘ	ઘા	ઘિ	ઘી	ઘુ	ઘૂ	ઘે	ઘૈ	ઘો	ઘૌ	ઘં	ઘઃ
ઙ	ઙા	ઙિ	ઙી	ઙુ	ઙૂ	ઙે	ઙૈ	ઙો	ઙૌ	ઙં	ઙઃ
ચ	ચા	ચિ	ચી	ચુ	ચૂ	ચે	ચૈ	ચો	ચૌ	ચં	ચઃ
છ	છા	છિ	છી	છુ	છૂ	છે	છૈ	છો	છૌ	છં	છઃ
જ	જા	જિ	જી	જુ	જૂ	જે	જૈ	જો	જૌ	જં	જઃ
ઝ	ઝા	ઝિ	ઝી	ઝુ	ઝૂ	ઝે	ઝૈ	ઝો	ઝૌ	ઝં	ઝઃ
ઞ	ઞા	ઞિ	ઞી	ઞુ	ઞૂ	ઞે	ઞૈ	ઞો	ઞૌ	ઞં	ઞઃ
ટ	ટા	ટિ	ટી	ટુ	ટૂ	ટે	ટૈ	ટો	ટૌ	ટં	ટઃ
ઠ	ઠા	ઠિ	ઠી	ઠુ	ઠૂ	ઠે	ઠૈ	ઠો	ઠૌ	ઠં	ઠઃ
ડ	ડા	ડિ	ડી	ડુ	ડૂ	ડે	ડૈ	ડો	ડૌ	ડં	ડઃ
ઢ	ઢા	ઢિ	ઢી	ઢુ	ઢૂ	ઢે	ઢૈ	ઢો	ઢૌ	ઢં	ઢઃ
ણ	ણા	ણિ	ણી	ણુ	ણૂ	ણે	ણૈ	ણો	ણૌ	ણં	ણઃ
ત	તા	તિ	તી	તુ	તૂ	તે	તૈ	તો	તૌ	તં	તઃ
થ	થા	થિ	થી	થુ	થૂ	થે	થૈ	થો	થૌ	થં	થઃ
દ	દા	દિ	દી	દુ	દૂ	દે	દૈ	દો	દૌ	દં	દઃ

𑘤𑘰𑘨𑘰𑘏𑘚𑘿𑘧𑘰.

𑘎 𑘎𑘰 𑘎𑘱 𑘎𑘲 𑘎𑘳 𑘎𑘴 𑘎𑘹 𑘎𑘺 𑘎𑘻 𑘎𑘼 𑘎𑘽 𑘎𑘾

𑘏 𑘏𑘰 𑘏𑘱 𑘏𑘲 𑘏𑘳 𑘏𑘴 𑘏𑘹 𑘏𑘺 𑘏𑘻 𑘏𑘼 𑘏𑘽 𑘏𑘾

𑘐 𑘐𑘰 𑘐𑘱 𑘐𑘲 𑘐𑘳 𑘐𑘴 𑘐𑘹 𑘐𑘺 𑘐𑘻 𑘐𑘼 𑘐𑘽 𑘐𑘾

𑘑 𑘑𑘰 𑘑𑘱 𑘑𑘲 𑘑𑘳 𑘑𑘴 𑘑𑘹 𑘑𑘺 𑘑𑘻 𑘑𑘼 𑘑𑘽 𑘑𑘾

𑘒 𑘒𑘰 𑘒𑘱 𑘒𑘲 𑘒𑘳 𑘒𑘴 𑘒𑘹 𑘒𑘺 𑘒𑘻 𑘒𑘼 𑘒𑘽 𑘒𑘾

𑘓 𑘓𑘰 𑘓𑘱 𑘓𑘲 𑘓𑘳 𑘓𑘴 𑘓𑘹 𑘓𑘺 𑘓𑘻 𑘓𑘼 𑘓𑘽 𑘓𑘾

𑘔 𑘔𑘰 𑘔𑘱 𑘔𑘲 𑘔𑘳 𑘔𑘴 𑘔𑘹 𑘔𑘺 𑘔𑘻 𑘔𑘼 𑘔𑘽 𑘔𑘾

𑘕 𑘕𑘰 𑘕𑘱 𑘕𑘲 𑘕𑘳 𑘕𑘴 𑘕𑘹 𑘕𑘺 𑘕𑘻 𑘕𑘼 𑘕𑘽 𑘕𑘾

𑘖 𑘖𑘰 𑘖𑘱 𑘖𑘲 𑘖𑘳 𑘖𑘴 𑘖𑘹 𑘖𑘺 𑘖𑘻 𑘖𑘼 𑘖𑘽 𑘖𑘾

𑘗 𑘗𑘰 𑘗𑘱 𑘗𑘲 𑘗𑘳 𑘗𑘴 𑘗𑘹 𑘗𑘺 𑘗𑘻 𑘗𑘼 𑘗𑘽 𑘗𑘾

𑘘 𑘘𑘰 𑘘𑘱 𑘘𑘲 𑘘𑘳 𑘘𑘴 𑘘𑘹 𑘘𑘺 𑘘𑘻 𑘘𑘼 𑘘𑘽 𑘘𑘾

𑘙 𑘙𑘰 𑘙𑘱 𑘙𑘲 𑘙𑘳 𑘙𑘴 𑘙𑘹 𑘙𑘺 𑘙𑘻 𑘙𑘼 𑘙𑘽 𑘙𑘾

𑘚 𑘚𑘰 𑘚𑘱 𑘚𑘲 𑘚𑘳 𑘚𑘴 𑘚𑘹 𑘚𑘺 𑘚𑘻 𑘚𑘼 𑘚𑘽 𑘚𑘾

𑘛 𑘛𑘰 𑘛𑘱 𑘛𑘲 𑘛𑘳 𑘛𑘴 𑘛𑘹 𑘛𑘺 𑘛𑘻 𑘛𑘼 𑘛𑘽 𑘛𑘾

𑘜 𑘜𑘰 𑘜𑘱 𑘜𑘲 𑘜𑘳 𑘜𑘴 𑘜𑘹 𑘜𑘺 𑘜𑘻 𑘜𑘼 𑘜𑘽 𑘜𑘾

𑘝 𑘝𑘰 𑘝𑘱 𑘝𑘲 𑘝𑘳 𑘝𑘴 𑘝𑘹 𑘝𑘺 𑘝𑘻 𑘝𑘼 𑘝𑘽 𑘝𑘾

𑘞 𑘞𑘰 𑘞𑘱 𑘞𑘲 𑘞𑘳 𑘞𑘴 𑘞𑘹 𑘞𑘺 𑘞𑘻 𑘞𑘼 𑘞𑘽 𑘞𑘾

𑘟 𑘟𑘰 𑘟𑘱 𑘟𑘲 𑘟𑘳 𑘟𑘴 𑘟𑘹 𑘟𑘺 𑘟𑘻 𑘟𑘼 𑘟𑘽 𑘟𑘾

घ घा घि घी घु घू घे घै घो घौ घं घः

न ना नि नी नु नू ने नै नो नौ नं नः

प पा पि पी पु पू पे पै पो पौ पं पः

फ फा फि फी फु फू फे फै फो फौ फं फः

ज जा जि जी जु जू जे जै जो जौ जं जः

ल ला लि ली लु लू ले लै लो लौ लं लः

म मा मि मी मु मू मे मै मो मौ मं मः

य या यि यी यु यू ये यै यो यौ यं यः

र रा रि री रु रू रे रै रो रौ रं रः

ळ ळा ळि ळी ळु ळू ळे ळै ळो ळौ ळं ळः

व वा वि वी वु वू वे वै वो वौ वं वः

श शा शि शी शु शू शे शै शो शौ शं शः

ष षा षि षी षु षू षे षै षो षौ षं षः

स सा सि सी सु सू से सै सो सौ सं सः

ह हा हि ही हु हू हे है हो हौ हं हः

ण णा णि णी णु णू णे णै णो णौ णं णः

क्ष क्षा क्षि क्षी क्षु क्षू क्षे क्षै क्षो क्षौ क्षं क्षः

ज्ञ ज्ञा ज्ञि ज्ञी ज्ञु ज्ञू ज्ञे ज्ञै ज्ञो ज्ञौ ज्ञं ज्ञः

𑘠 𑘠𑘰 𑘠𑘱 𑘠𑘲 𑘠𑘳 𑘠𑘴 𑘠𑘹 𑘠𑘺 𑘠𑘻 𑘠𑘼 𑘠𑘽 𑘠𑘾

𑘡 𑘡𑘰 𑘡𑘱 𑘡𑘲 𑘡𑘳 𑘡𑘴 𑘡𑘹 𑘡𑘺 𑘡𑘻 𑘡𑘼 𑘡𑘽 𑘡𑘾

𑘢 𑘢𑘰 𑘢𑘱 𑘢𑘲 𑘢𑘳 𑘢𑘴 𑘢𑘹 𑘢𑘺 𑘢𑘻 𑘢𑘼 𑘢𑘽 𑘢𑘾

𑘣 𑘣𑘰 𑘣𑘱 𑘣𑘲 𑘣𑘳 𑘣𑘴 𑘣𑘹 𑘣𑘺 𑘣𑘻 𑘣𑘼 𑘣𑘽 𑘣𑘾

𑘤 𑘤𑘰 𑘤𑘱 𑘤𑘲 𑘤𑘳 𑘤𑘴 𑘤𑘹 𑘤𑘺 𑘤𑘻 𑘤𑘼 𑘤𑘽 𑘤𑘾

𑘥 𑘥𑘰 𑘥𑘱 𑘥𑘲 𑘥𑘳 𑘥𑘴 𑘥𑘹 𑘥𑘺 𑘥𑘻 𑘥𑘼 𑘥𑘽 𑘥𑘾

𑘦 𑘦𑘰 𑘦𑘱 𑘦𑘲 𑘦𑘳 𑘦𑘴 𑘦𑘹 𑘦𑘺 𑘦𑘻 𑘦𑘼 𑘦𑘽 𑘦𑘾

𑘧 𑘧𑘰 𑘧𑘱 𑘧𑘲 𑘧𑘳 𑘧𑘴 𑘧𑘹 𑘧𑘺 𑘧𑘻 𑘧𑘼 𑘧𑘽 𑘧𑘾

𑘨 𑘨𑘰 𑘨𑘱 𑘨𑘲 𑘨𑘳 𑘨𑘴 𑘨𑘹 𑘨𑘺 𑘨𑘻 𑘨𑘼 𑘨𑘽 𑘨𑘾

𑘩 𑘩𑘰 𑘩𑘱 𑘩𑘲 𑘩𑘳 𑘩𑘴 𑘩𑘹 𑘩𑘺 𑘩𑘻 𑘩𑘼 𑘩𑘽 𑘩𑘾

𑘪 𑘪𑘰 𑘪𑘱 𑘪𑘲 𑘪𑘳 𑘪𑘴 𑘪𑘹 𑘪𑘺 𑘪𑘻 𑘪𑘼 𑘪𑘽 𑘪𑘾

𑘫 𑘫𑘰 𑘫𑘱 𑘫𑘲 𑘫𑘳 𑘫𑘴 𑘫𑘹 𑘫𑘺 𑘫𑘻 𑘫𑘼 𑘫𑘽 𑘫𑘾

𑘬 𑘬𑘰 𑘬𑘱 𑘬𑘲 𑘬𑘳 𑘬𑘴 𑘬𑘹 𑘬𑘺 𑘬𑘻 𑘬𑘼 𑘬𑘽 𑘬𑘾

𑘭 𑘭𑘰 𑘭𑘱 𑘭𑘲 𑘭𑘳 𑘭𑘴 𑘭𑘹 𑘭𑘺 𑘭𑘻 𑘭𑘼 𑘭𑘽 𑘭𑘾

𑘮 𑘮𑘰 𑘮𑘱 𑘮𑘲 𑘮𑘳 𑘮𑘴 𑘮𑘹 𑘮𑘺 𑘮𑘻 𑘮𑘼 𑘮𑘽 𑘮𑘾

𑘯 𑘯𑘰 𑘯𑘱 𑘯𑘲 𑘯𑘳 𑘯𑘴 𑘯𑘹 𑘯𑘺 𑘯𑘻 𑘯𑘼 𑘯𑘽 𑘯𑘾

𑘎𑘿𑘬 𑘎𑘿𑘬𑘰 𑘎𑘿𑘬𑘱 𑘎𑘿𑘬𑘲 𑘎𑘿𑘬𑘳 𑘎𑘿𑘬𑘴 𑘎𑘿𑘬𑘹 𑘎𑘿𑘬𑘺 𑘎𑘿𑘬𑘻 𑘎𑘿𑘬𑘼 𑘎𑘿𑘬𑘽 𑘎𑘿𑘬𑘾

𑘕𑘿𑘗 𑘕𑘿𑘗𑘰 𑘕𑘿𑘗𑘱 𑘕𑘿𑘗𑘲 𑘕𑘿𑘗𑘳 𑘕𑘿𑘗𑘴 𑘕𑘿𑘗𑘹 𑘕𑘿𑘗𑘺 𑘕𑘿𑘗𑘻 𑘕𑘿𑘗𑘼 𑘕𑘿𑘗𑘽 𑘕𑘿𑘗𑘾

घरसंबंधी.

हवेली.	वाडा.	जडा.	छपेडु.	जारणुं.	कुवाडघर.	मर्जघर.	जरणुं.
सांकण.	कुडी.	कडि.	जंमल.	नयुखो.	कोंडा.	कंडा.	गत्कीजे.
नणयुं.	कुळीस.	कळिथ.	गळयुं.	वांस.	जास.	जण.	जंण.
कामडी.	कुमडी.	कमठी.	कमठि.	निंहसरणी	शिडी.	शिडि.	पीछेकुणी.
रसोडुं.	स्वयंपाकघर.	सयपाकघ.	उलेडुं	चोक.	चौक.	चोक.	चोक.
चोकडी.	मोरी.	मोरी.	जेमणि.	खोरडी.	जोली.	छेडु.	चेलि.
पाणीयारे.	पाणेर.	पाणेर.	पाणीयास.	पगथीया	पायर्या	पायरस.	पगथीया
परसाळ.	पडवी.	पडपी.	परकक.	कुडेकार.	कुड.	उमड.	मेडम्ड.
तांकु.	कुरताण.	करताळ.	ताउंम.	मेडो.	माडी.	मडि.	मडो.
वाडो.	परस.	परछ.	जडो.	खाणगालो वाडो.	खंगण.	छिंगण.	पागलेजडो.
थांभलो	खांब.	थंभ.	थंभले.	गोजलो.	खोनाडा.	खमडा.	गोखले.
ताकजानु	शेतखाना	होतखम.	पायजलु.	कुखी.	कुली.	कीडु.	उमडी.
घाटरो.	खुना.	नीम.	घाघरो.	जगासी	गच्ची.	गच्छी.	छगाउी.
छलुं.	सल्या.	छलन.	छलुं.	जास्साड	शौकट.	कौमन.	जरणम.
वाव.	विहिर.	पीछीर.	जप.	कुवो.	खाड.	पड.	उमजे.
खोटलो.	खोटा.	पेव.	पेगले.	पाटडी.	तुळई.	उकडे.	पागडि.
टोलो.	उंचाला.	उथाल	ढेलो.				

घरमांनीनएसो.

खोरशीयो.	सहाण.	छछणा.	पोतूडीयो	सुजड.	जोड.	घेड.	[illegible]
वाटवो.	जटवा.	घगज.	जगजे.	सूडी.	जडडिता.	[illegible]	[illegible]
पाननीजीडी.	वीडा.	पीडा.	पाणीघीणि.	मजुरु,पटारो.	पेटी.	[illegible]	मजुरु,पनो.
दीवी.	समर्छ.	छमर्छ.	[illegible]	दोडीओं.	पंती.	पंती.	[illegible]
फानस.	हुदील.	मंछीव.	[illegible]	दीवेट.	वात.	जती.	[illegible]
दर्पण.	आरसी.	[illegible]	[illegible]	सुपडुं.	सुप.	[illegible]	[illegible]
छरी,पारी	सुरी.	[illegible]	[illegible]	हीचको.	झोपाळा	झोपाळा	[illegible]
उढण.	गुंजण.	खोंघळ.	[illegible]	जाटलो.	जाच.	[illegible]	[illegible]
खाडणी.	पोजपाख	पोळपाग	थडणी.	तेलण.	लाटणें.	[illegible]	पेरणा.
जडीयो.	दोन.	होन.	[illegible]	कुलम.	लोजण	[illegible]	[illegible]
प्यासडुं.	भेडा.	भेडा.	[illegible]	शशनाछे.	शाछे.	शाछे.	सशामछे.
साहडी.	शटछे.	उगछे.	[illegible]	खांडणी	सूज.	[illegible]	[illegible]
कोवाडो.	कुऱ्हाड.	[illegible]	[illegible]	पिचकारी.	पिरकांडी.	[illegible]	[illegible]
माटलुं.	मडके.	[illegible]	[illegible]	गोणो.	माठ.	[illegible]	गोळो.
जणतर.	सरपेण.	[illegible]	घळतणा.	छाणां.	गवऱ्या.	गपऱ्या.	छाणां.
कुको.	गुरगुडी.	[illegible]	[illegible]	छाण.	शेण.	शेण.	छाण.
प्यानट.	चौरंग.	चौरंग.	[illegible]	नीहो.	पाटा.	पाय.	[illegible]
निहात्रो.	वरवंटा	परंज.	[illegible]	सावेरणी	केरसुणी	[illegible]	कपेरणी

डामचीये	घडवंची	घडपंडी	डामडीयो	लाकडी	काठी	[illegible]	[illegible]
देवता	बिस्तु	पीस्तु	देवता	लुगणी	कुंडणी	[illegible]	भुगळी
जाब-पत्राणुं	पत्रावळ	पत्रापळ	[illegible]-पत्राकुं	पहीयो. हडीयो	द्रोण	दोणा	पडीयो. दडीयो
[illegible]	चींश	ऊंडु	पमु	घंटी	जातें	भरें	घंटी
[illegible]	जुंटा	[illegible]	[illegible]	घास	गवत	गपत	घास
जाणीयो पिप्परनो	ऊंजण	[illegible]	[illegible]	सामेसुं	मुसण	मुळक	[illegible]
जायणी लोढानी	जलजो-जंडी	[illegible]	[illegible]	परार	जत्ता	घत्ता	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	पावडी	जडावा	[illegible]	पावडी
डोंस	पाहार	पाघर	[illegible]	चोपडो	वही	पडी	[illegible]
रथ्यजोध लाणुं	रवी	रवी	[illegible]	सोरजो	[illegible]	[illegible]	[illegible]
शोय	सुई	[illegible]	[illegible]	गालम-सरी	गिरदी	गमिडी	[illegible]
पावडो	जोर	[illegible]	पापडो	जायणी लाकडानी	ऊजणी	[illegible]	[illegible]

खावाना पदार्थ.

डांगर	साळी-भात	कळी-भात	डांगर	ज्वार	जोंधळे	[illegible]	[illegible]
चोखा	तांदुण	तांदळ	[illegible]	[illegible]	हरजरे	[illegible]	[illegible]
पोहोउ	हुरडा	[illegible]	पोघेम	[illegible]	ताक	[illegible]	[illegible]
[illegible]	लोणी	[illegible]	[illegible]	घी	तूप	[illegible]	घी
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	मग	मुग	मुग	मग

शेरडी.	ऊंस.	ऊंख.	शेरडी.	मरी.	मीरे.	मीरे.	मरी.
जोर.	पीठ.	[illegible]	[illegible]	घोणा.	[illegible]	अळ्या.	केळा.
तल.	तीण.	तीळ.	तष.	मगफूणी	लुडमुग.	मुडमुग.	मगमकी.
[illegible]	पेरे-भां-ज.	पेस-भंघ	[illegible]	हेरी.	[illegible]	घंडा.	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	वेडमी.	पोळी.	पोळी.	पेडमी.
रोटलो.	भाकुर.	भाकर.	रोटला.	शाक.	लाव.	भाजी.	शाक.
रिंगणां	वांगी	[illegible]	रिंगणा.	[illegible]	राताळी	राताळीं	[illegible]
तुरीयां.	दोडकी.	दोडकी.	[illegible]	[illegible]	लोपटा.	भोपळा	[illegible]
दुधी.	दुधालो-पळा.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible] पानें.	[illegible] पानें.	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	राई.	मोहऱ्या.	मोहऱ्या.	राई.
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	घारी (पुरी).	पुर्या.	पुऱ्या.	घरी (पुरी).
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	मरचुं.	मीरच्या	मीरच्या	मरचां.
रोटली.	पांढरीपोळी.	पांढरीपोळी.	[illegible]	जांड.	साकर.	[illegible]	[illegible]
साकर.	जडीसाकर.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	वरण.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	तोंडली.	तोंडकी.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
गुळुं,घुघरो	[illegible]	[illegible]	गुळ,घुघरो.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
डुंगरी.	[illegible]	[illegible]	डुंगळी.	[illegible]	डेजु.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	पुडा.	[illegible]	[illegible]	पुडा.
[illegible]	[illegible]	पापडे.	पापडां.	तन.	[illegible]	[illegible]	तष.

दुधपाक.	खीर.	खीर.	उग्रपा-स.	कुएसा-र.	शीरा.	शीरा.	प्रवाळा.

वासणो.

लोटो-कु-लसीओ.	तांब्या.	तांध्या.	गले-मल-ओथे.	पवालुं.	पंचपात्री.	पंडपात्री.	पजणं.
कथरोट.	परात.	परात.	मखोग.	तरलाणुं.	ताम्हण.	ताळआ.	कुभावुं.
कुडछी.	पळी.	पळी.	मडछी.	वटलोई.	कासंडी.	काणरग.	पगरेई.
पेणि.	कढई.	मढई.	पेळी.	ढाकणुं.	झांकण.	झांपणा.	ढापणुं.
टोयली.	गडवी.	गडवी.	लोल्ड.	थाणी.	पीतळी.	पीतळी.	थाळी.
चीपीयो.	चीमटा.	चीमटा.	उपीयो.	तजेथो.	उगटणें.	कळभों.	तघयो.
वाडकी.	वाटी.	वटी.	जडम.	तांजार्कुडी.	गंगाणें.	गंगाळें.	ताम्रणमणि.
लोढी.	तवा.	तवा.	लेढी.	जाछमणी.	संधेचीपळी.	संदेउप्ाक्री.	पळमणी.
छीणी.	किसणी.	किसणी.	छीणी.	नाणोपाणी-लरवानो.	पाणीलरा-यमेपंचपात्र.	पाणीभना-पंडपंउ-पात्र.	मळोपा-णिभृजमे.

सगासंमंधी विशे.

छोकरो, तिकरो.	मुलगा-पोरगा.	मुडगा-पोगा.	छोकरो-छोकरो.	मा.	आई.	पई.	म.
कोई.	आत्या.	पल्या.	फोई.	मावसी.	मावशी.	भाभी.	भाउजे.
भत्रीजो.	पुतण्या.	पुतण्या.	भत्रीज.	सासु.	सासु.	छया.	छया.
नेठाणी.	जाउ.	जाउ.	जेठाणी.	दिराणी.	जावनी.	भायजी.	देराणी.

वडीरुजा-ई	रुजान्.	पणी.	[illegible]	साणो.	मेव्हणा.	[illegible]	[illegible]
पितराई.	भाणेजं-द्.	भाणेघं-घ.	[illegible]	छोकरी.	मुलगी.	[illegible]	[illegible]
लाई.	[illegible]	भाणि.	भाई.	मासी.	मावशी.	[illegible]	[illegible]
लत्रीन्.	पुतणी.	पुतणी.	[illegible]	वहु.	सुन.	[illegible]	[illegible]
नेठ.	[illegible]	भाज.	शेठ.	वडवो.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
जनेवी.	मेहवाण	[illegible]	[illegible]	साणी.	मेव्हणी.	[illegible]	[illegible]
जेहेन.	जहीएन.	[illegible]	[illegible]	[illegible] जाप.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
छोकरानो छोकरो.	नातु.	[illegible]	[illegible]	छोकरानो [illegible]	पणतु.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	मुलता.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	मुलती.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	सावत्र-आई.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	धणी.	नवरा.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	पुरुष.	पुरुष.	माणडो.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
वेवण.	वीहीएण.	[illegible]	[illegible]	वेवाई.	व्याही.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	लावजई वहिनी.	[illegible]	भाभी.	नवीवहु.	नवरीमुल.	[illegible]	[illegible]

मनुष्यजाति.

[illegible]	शिंपी.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	न्हावी.	[illegible]	[illegible]
मोची.	चांभार.	[illegible]	[illegible]	ढेड.	महार.	[illegible]	ढेड.
[illegible]	हलाल-जोर.	[illegible]	भंगीया	वाणीया	वाणी.	[illegible]	[illegible]

कुणजी.	कुणजी.	उमळाधी.	मळाधी.	तपोधनम-कुळेष्नीपीन-बामुरनारी	गुरव.	ढोउप.	तपोधनमधोपदेशाजन-कुलम्ही.
मेहतो.	कुणकुरणी.	उमळमर-छी.	मछतो.	रजबाज.	रामोशी.	रामोशी.	रजपुत.
मेहताजी.	पंतोजी.	पंतोजी.	मेछतानी.	लोडी.	जटीङ्ग.	घडीमा.	लोढी.
रजारी.	गुराजी.	घोराछी.	जमरी.	घांची.	तेली.	तेउ.	घांची.
गोर.	उपाध्या.	उपाध्या.	गोर.	जेडुत.	शेतकरी.	शेतमरी.	खेडुत.
कुंहोर्छ.	हलवाई.	छपरजळी.	मंहोर्छ.	वणनार.	कोष्टी.	मेहरी.	पठाणर.
कुडीया.	गोंडी.	गोंडी.	मळीया.	पातर.	पातरीण.	पातरीण.	पातर.
नाचनारी.	कुणवंतीण.	मळपंतीण.	मरउमरी.	गाणारी.	कुसजीण.	मळघीण.	गाणारी.
दुधवेचनार.	गवळी.	गवळी.	उछपेड-मर.	घांचो.	जुरेड.	घडीमरड.	घांचो.
धोघरी.	गाडीवान.	गाडीवान.	केहरी.	तुणनारा.	रफुकरी.	रफुकमरी.	ओआमरा.
नाणावटी.	सराफ.	सराफ.	मळापरी.				

कापड.

लूगडां.	पांघरुणें.	पांघरुणें.	लूगडां.	ठेपाडुं.	जंगवस्त्र-धोतर.	शेंगपस्त्र-धोतर.	गिंपाडुं.
ओढणी-ढापडुं.	ओढणी.	ओढणी.	लंउढी-मपडुं.	पथारी.	जिछाना.	बीछाना.	पथारी.
पागडी.	पागोटें.	पागोटें.	पागडी.	छीसरी, सालसो.	जुगडें.	लुगडें.	छीपरी, सालो.
डगली.	जंडी.	घडी.	डगलु.	गोल्लुं.	लेप.	रेप.	गोधडुं.
जरजोटीयुं.	मुडरा.	मुमळ.	धोळेगीयु.	घाघरो.	परहोर.	परहोर.	घाघरो.
पोतीयुं.	धोतर, पंचा.	धोतर, पंचा.	पोतीयुं.	किरकोरी-घोतीयुं.	किरीमळल-टीघोतर.	रेशीमळे-धोतर.	रेशमी-धोतीयुं.

ओसीडुं.	ओशी.	ओशी.	ओओसं	सुरवार-चोरणो	पायजमा	पाथजम	खिजूर-लेंगो.

घरेणां.

मादळयुं.	ताईत.	ताईत.	मादळयुं	वीटी.	अंगठी	अंगठी.	वींटी.
कुल्लां.	वाळे.	वळे.	मल्लां.	कंदोरो.	कुरदोटा.	मरोज.	मंदोरो.
कुडी, वाणी.	हिगजाणी.	घीगाम-की.	मणीज-की.	दोरो	गोफ.	गोफ.	हांसो.
नाकनीवाणी,कांटो.	नथ.	नथ.	भमरीज-की,नजे	खासळी	सरी.	छरी	घळी.

प्राणी.

भेंस.	महीस.	मईस.	भेंस.	पाडो.	रेडा, हल्या	रेडा, छल्या	पाडो.
खाजन-लो.	पोळ, सांड.	पोळ, सांड.	पाडो.	जणर.	बैल.	घेर.	घळद.
वाछरडुं.	वासरे.	वछरूं.	वछडुं.	गधेडुं.	गाढव.	गाढप.	गधेडुं.
भुंड.	डुकर.	डुकर.	भुंड.	जकरी.	शेळी.	शेळी.	घकरी.
घेटो.	खेडका, जोकड.	खेडमें-मड.	घेटो.	बिलाडी	मांजर.	मंजर.	बीलाडी.
रीछ.	खसवास.	ससय.	रीछ.	जळुं.	पिलुं.	पीलुं.	घच्चुं.
कागडा.	कावळे.	कापले.	कागडा.	चकली.	चिमणी.	चिमणी.	चकली.
पोपट.	राघु.	राघु.	पोपट.	काजर.	सांणुकी.	कोकुमी.	लघर.
समडी.	घार.	घार.	समडी.	पंजी.	पांजरें.	पांजरें.	पंखी.
वांदरो, गिलोडी	माकड, पाल.	माकड, पाल.	वांदरो, गीलोडी.	माजो.	माशा.	मशा.	माखे.

शीयाळ.	डोल्हा.	[illegible]	शीयाळ.	परघडुं.	ढोंजडें.	[illegible]घरें.	[illegible]घडुं.
छछुंदर.	चिचुंदरी	[illegible]	छछुंद्र.	डोण.	घुस.	घुण.	[illegible]
माछरा.	ढिंकुण.	ढेंकुण.	[illegible]	[illegible]	मुंग्या.	मुंग्म.	[illegible]
न्युवडां.	[illegible]	[illegible]	पीपडां.	[illegible]जो	डांसव.	[illegible]	[illegible]
माछला.	मासे.	मछे.	मछम.	[illegible]डुं.	जेटकुणी	घेठउमळी	[illegible]

शरीरनाअवयव.

माथुं.	डोकें.	डोके.	मथुं.	खोटसी	शेंडी.	शेंडि.	[illegible]
[illegible]	डोळे.	डोळे.	[illegible]	मोढुं.	तोंड.	तोंड.	[illegible]
वाण.	केस.	केश.	नक.	छाती.	उर.	[illegible]	छाती.
पेट.	ढुंजर.	[illegible]	पेट.	पेटियो, पोटपोपगर्नी	पोटच्या.	पोवच्या.	[illegible]
पग.	पाय.	पाव.	पग.	आंगणी	जोट.	जेठ.	[illegible]
हथेली	ताळहात.	तळहात.	[illegible]	जलो.	जांघा.	[illegible]	[illegible]
घाठी.	थान.	थाप.	धाठी.	जरडो.	पाठ.	पाठ.	घरडो.
ढीच्यण.	गुढगा.	गुढगा.	ढीचण.	[illegible]	मांडी.	[illegible]	[illegible]
कुणी.	कोंपर.	[illegible]	[illegible]	पांखो.	पंख.	[illegible]	पांखे.
मुंछ.	मीशी.	मीशी.	मुंछ.	गणुं, गरदन.	मान.	[illegible]	गळुं, गरदन.
डुंटी	बेंबी.	बेंबी.	डुंटी.	[illegible]	लिंबडी.	पींपळी.	[illegible]
नखाडोरा.	नाडपुड्या.	[illegible]	[illegible]	हडपची.	हनवटी.	[illegible]	[illegible]

झाडुं.	मनगट.	[illegible]	[illegible]	जगाज	[illegible]	[illegible]	[illegible]
घगडो.	टीर.	[illegible]	घगडो.	व्यापेवां, पगनातजीयां.	तणपाय	[illegible]	[illegible], [illegible] कीयां.

ऊडावारी.

अ.

अजनवाणुं	[illegible]	[illegible]	[illegible]	अननाणारात.	[illegible] रात्र.	[illegible]	[illegible]
अपवास.	निरशन.	[illegible]	[illegible]	[illegible] पेहोलो.	नाहाण.	[illegible]	[illegible]
अटकवुं.	थांजणें.	थांघणें.	[illegible]	[illegible]	दावा.	[illegible]	[illegible]
अळवाईसुं.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	हेयाहेवा.	[illegible]	[illegible]
अगनिजारस.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible] कवुं.	शिवणें.	[illegible]	[illegible]
आजातीन.	[illegible] तीया.	[illegible] शीतीया.	[illegible]	[illegible] वुं.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
अमथुं.	[illegible] नुसतें.	[illegible] भणतें.	[illegible]	[illegible] वुं.	[illegible] णें.	[illegible]	[illegible]
अलडायली.	विटाळशी.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	वीटाळणें.	[illegible]	[illegible]

आ.

आखुं.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	सांजन्दुर	[illegible]	[illegible]
आवती काल.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	आदमी.	मनुष्य.	[illegible]	[illegible]
आववुं.	येणें.	[illegible]	[illegible]	आपवुं.	देणें.	[illegible]	[illegible]
आजथी	[illegible] सुन.	[illegible]	[illegible]	आपेलो	[illegible]	[illegible]	[illegible]

આડોસી પાડોસી.	शेजारीपाजारी.	शेजारीपाजारी.	पाडोशीपाडोशी.	આથમણું	पश्चिम.	पश्चीम.	पश्चमणुं
આકાશ.	आसमान.	आभाळ.	आकाश.	આઠમ.	अष्टमी	अष्टमी.	आठम.
આગળ.	पुढें.	पुढें.	आगळ.	અગ્ઘું.	अग्गी.	अग्गी.	आगुं.
આઘરકવું આજરવું	बिरनणें.	[illegible]	[illegible]	અંદેશો.	संशय.	संशय	अंदेशो.
અંધારું.	[illegible]	अंधार	अंधारुं.	આણંપેહેલું.	ऋतुशांति	ऋतुशांती	[illegible]
આંકડો.	अंक.	अंक.	आंकडो.	આંગણ.	अंगण.	अंगण.	आंगण.
અંતર.	अंतर.	अंतर.	अंतर.				

ઇ.

ઇરાદો.	मनसुबा	मनसुबा.	इरादो.	ઇંટ.	[illegible]	[illegible]	ईंट.

ઉ.

ઉલેચવું	उपसणें	उपसणें	उलेचवुं	ઉન્હાળી	मारगमणें.	मारगमणें.	उन्हाळो.
ઉપાડી લેતું	उसणें.	उसणें.	उपाडी लेवुं.	ઉગમણું	पूर्वेस.	पूर्वेस.	उगमणुं
ઉમર.	वय.	वय.	उमर.	ઉખાણો	[illegible]	[illegible]	उखाणो.
ઉજળું.	स्वच्छ.	स्वच्छ.	उजळुं.	ઉગામવું.	उगारणें	उगारणें	उगामवुं.
ઉચ્છેદી નાખવું.	निर्वंश. निर्मूळ.	निर्वंश. निर्मूळ.	उच्छेदी नाखवुं.	ઉછેરવું.	वाढविणें.	वाढविणें.	उछेरवुं.
ઉભેરવું.	[illegible]	[illegible]	उमेरवुं.	ઉગારવું.	वाचविणें.	वाचविणें.	उगारवुं.
ઉપાડવું	उचलणें	उचलणें	उपाडवुं	ઉપર.	वरती.	वरती.	उपर.
ઉતરાણ	संक्रांत.	संक्रांति.	उतराण.	ઉંઘું.	उंच.	उंच.	उंचुं.
ઉંઘું.	पालथें.	पालथें.	उंघुं.	ઉડાડવું.	उडविणें.	उडविणें.	उडाडवुं.

गेंडुं.	जोरल.	धेप.	गेंडु.	ऊतावळ.	घाटि.	घाटि.	ऊतावळ.

अे.

अेठवाड.	जरहुटें.	अरनेगें.	अेंगलड.	अेंधाणी, निशानी.	जूण.	ऊाजा.	अेंधाणि, नशाणी.

अो.

अोलववुं	विलविणें.	पीगळीणें.	अोपणपणें.	अोरणी.	पेरणी.	पेरणी.	पेरणि.
अोछुं.	कमी.	कमी.	अोछुं.	अोढवुं.	पांघरणें	पांघुणें.	पेढणें.
अोसड.	अोषध.	पीषध.	पोषड.	अोणशी.	रेघ.	रेघ.	पेक, ओळी.

ड.

डुसकी, पारसी.	मिन्या.	मीन्या.	मगु, पाठु.	डुठण.	जवघड.	खेपघड.	मठण.
डुपासीया	सरकुया.	फुरूया.	डुपाठीया.	डुपास.	डपुस.	मपुछ.	मपाछ.
डुणसीयो.	हगवण.	छगपण.	मळुीयो	डुल्लु.	सांगितलें	कंगीगटें.	मछ्यु.
डुरकवुं.	डसणें.	डणणें.	मरडणें.	डुरावी.	डुरविसी.	मरपीडु.	मराणि.
डाहब.	खिजाल.	डीधिष.	मनप.	डडको.	तुकडा.	डीमडा.	मडमे.
डडवुं.	डुडुं.	मडुं.	मडपणें.	डाणुं.	मोंक.	मोम.	मणुं.
डांच.	भिंग.	भींग.	मंड.	डांजणो.	घोंगडी.	घोंगडि.	मघको.
डापर.	जेजर.	घेमर.	मय.	डासावाला.	गयावया.	गयापया.	ममजम.
डायुं.	डच्यें.	मडें.	मडी.	डाछडी.	डासोटा.	मळेद.	मछणें.
डाघली.	नरोटी.	नरोगी.	मड़ु.	डिनासे, डोर.	डांढ.	मंठ.	मीभंग, मडे.
डिंमत.	मोल.	मेप.	मीमि.	डुंणुं.	डुबणें.	मपळें.	गिमकुं.

कहेवुं.	सांगणें.	[illegible]	[illegible]	कहे.	सांग.	[illegible]	[illegible]
कोथळी.	पिशवी.	[illegible]	[illegible]	केम.	कां.	[illegible]	[illegible]
कोरुं.	कोरडें	[illegible]	[illegible]	कोयसा.	कोळसे.	[illegible]	[illegible]
कोस.	मोट.	[illegible]	[illegible]	कोणुं.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
कोयलुं	[illegible]	[illegible]	[illegible]				

ज.

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	जाडुं.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
जाणवुं.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	जारी.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	रागावणें.	रागावणें.	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	जोखवुं, तोलवुं.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	पेंड.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	जोवुं.	गमावणें, हरविणें.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	जोजो.	पैसा.	[illegible]	[illegible]

ग.

गणवुं.	मोजणें.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
गमवुं.	आवडणें.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
गाळो.	शिव्या.	[illegible]	गाळो.	गामडुं.	खेडें.	[illegible]	गामडुं.
गाडी.	कोस.	[illegible]	गाडी.	गांसडी.	गांठोडें.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	विटी दांडु.	[illegible]	[illegible]	गुजरान.	निर्वाह.	[illegible]	गुजराण.

गुंदर.	डींज	[illegible]	[illegible]	गेर.	[illegible]	[illegible]	गेस.
गोहो	जुडा.	[illegible]	गोहो.	गांडो	वेडा.	पेडा	गांडो.
गोण	वाटोणे, गोटोणे.	[illegible]	गोक.	गंदवाड	दुर्गंध.	[illegible]	[illegible]
गंध.	वास.	[illegible]	गंध.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

घ.

घणुं.	पुष्कळ.	पुष्कळ.	घणुं.	घरडो.	म्हातारा.	म्हातारा.	घरडो.
घराणें.	गहाण.	[illegible]	घराणो.	घरडुं.	निजर.	[illegible]	घरडुं.
घुघरो	जुणजुण	[illegible]	घुघरो	घंटडी.	[illegible]	[illegible]	घंटडी.

च.

चडवो.	रांनाणी, जोणडें.	[illegible]	[illegible]	चगोटी.	गुंज	[illegible]	[illegible]
चामडुं.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	चाडुं.	हिवरणें.	[illegible]	[illegible]
चाकर.	गडी.	[illegible]	[illegible]	चिहरडी.	चिंधी.	[illegible]	[illegible]
चिथरुं.	चिरगुट.	[illegible]	[illegible]	चुसवुं.	चोजणें	[illegible]	[illegible]
चुवेल.	गणतें.	गळतें.	[illegible]	चोमासुं.	पावसाळा	पावसाळा	[illegible]
चोथ	चतुर्थी.	[illegible]	[illegible]	चोटाडवुं.	चिकटविणें.	[illegible]	[illegible]
चोगणुं	चौपट.	[illegible]	[illegible]	चोदस.	चतुर्दशी.	[illegible]	[illegible]

छ.

[illegible]	षष्ठी	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	छछनो.
छानोमानो	मुकाट्यानें	[illegible]	[illegible]	छांटवुं.	शिंपडणें	[illegible]	छांटणी.

छांटो.	सिंतोडा.	शिंतोडा.	छांटे.	छिनालनो.	छिंदळी- च्या	छिंछळी- का.	छीमळाके.
छीदणी.	तपकीर.	तपकीर.	छीकणी.	छिनाळ- पुं.	शिंदळ- डी.	छिंछळ- पी.	छीमळणि.
छुपावबुं, संताडबु.	लपविलें.	लपविणें.	छुपावणों, छताडणी.	छुट, छुटं.	मोकळें.	मोकळे.	छुट, छुटु.
छेडो.	पदर.	पदर.	छेडो.	छेलुं.	शेवटीं.	शेवटीं.	छेवटीं.
छेदुं.	छेवट.	शेवट.	छेल.	छेतरावबुं.	फसविणें.	फसवणें.	छेतरणें.
छोडावबुं.	सोडविणें.	सोडवणें.	छोडावणी.	छछुंदर.	चिचुंदरी.	चिचुंदरी.	छछुंदर.

ज.

जनोई.	जानवें.	जानवें.	जनेऊ.	जमे घरे- थी.	मुळ.	मुळ.	जमेठेवी.
जमबुं.	जेवणें.	जेवणें.	जमणें.	जरासगा र.	थोडें.	थोडें.	जरासगर.
वसदी बे- हेबुं.	लवकर.	लवकर.	जलदी ले- णें.	जडबुं.	सांपडणें.	सांपडणें.	जडणें.
जाणणो.	जपणें.	जपणें.	जाणणें.	जाणबुं.	समजणें.	समजणें.	जाणणें.
जीतबुं.	जिंकणें.	जिंकणें.	जीतणें.	जुवान.	तरुण.	तरुण.	जवान.
जुठुं.	खोटें.	खोटें.	जुठुं.	जोईजे- जीजे.	पाहीजे- त.	पाहीजे- त.	जोईजे.
जुदुं.	निराळें.	निराळें.	जुदें.	जोवुं.	पाहणें.	पाहणें.	जोणें.
जे जबुं.	तोलणें.	तोलणें.	जोखणें.	जोडे.	रोकडी.	रोकडी.	जोडे.

झ

झोकुरबोल बुं(झणसणवो)	पासाईल णें.	झळकणें.	झोकरणु- णुं(झणक ना)	झालो.	घरा.	धरा.	झाले.
झीणुं.	जारीक.	बारीक.	झीणुं.	झझणी- जावी.	मुंग्याल्या- ल्या.	मुंग्या- यणा.	झझणीयाणी.

ट.

टाढो.	गार.	गत.	जड्डा.	टाढ.	थंडी.	फांळा.	जड.
टेंडो.	घीर.	छीर.	गम्ले.	टाळ्य.	शेंडा.	शेंडा.	जेड.
टंकोटंक.	झांटोझांट.	जंजेजंग.	गंम्लेगंम्ल.	टेव.	जोड.	छिड.	गिप.

ठ.

ठाकुं.	रिझमें.	ठीम्समें.	जमठीं.	ठीकु.	जरें.	घोरें.	ठीस.
ठिकुरवुं.	नीरकुरणें.	ठिमसळों.	ठिमसळें.	ठीडरें.	जापर.	घिपर.	ठीमरं.
ठेंहो.	जोरकुजा.	छिपला.	लेंघे.	ठठ.	ठाटी.	राठी.	नठ.

ड.

डांजणी.	डोंटी.	फांठी.	डांठळी.	डाह्यो.	शाहाणा.	शाघणा	डाघ्यो.
डाहापण.	शाहाणपण	शाघडापण	डाघ्पडा.	डाम.	डाग.	डाग.	डाम.
डोसीनोम	वनेह्यनचमी.	अठेणचपंमी.	डोळीभेम.	डर.	लीनी.	फीती	डज.

ढ.

ढगसो.	ढिगारा	ढीगारा.	ढगाले.	ढांकवु.	झांकणें.	झांकणें.	ढांपणीं.
ढीमणुं.	गुजंज.	ढिळंघ.	कीमळुं.	ढेपुं.	ढेकुण.	ढेणमळ.	ढेंपु.
ढोणवुं.	सांडणें.	छंडणें.	कोळपणीं.	ढोर.	गुरें.	ढिमें.	ढोर.

त.

तरस.	तफान.	तछन.	तुण.	तपावणुं	तिनकुरणें	तिमसळों	तपावणीं

तरवुं.	पोहणें.	पोहणों.	[illegible]	तराजो.	लोड.	लोड.	[illegible]
ताप.	ऊन.	[illegible]	[illegible]	ताव.	ज्वर.	ज्वर.	ताप.
ताणवुं.	खोंदणें.	पोढणें.	[illegible]	ताजुत.	डोले.	डोळे.	[illegible]
त्रीज.	तृतीया.	त्रीतीया.	[illegible]	तेरस.	त्रयोदशी	त्रयोदशी.	[illegible]
तेडवुं.	जोतजविलें	[illegible]	[illegible]	त्रमणुं.	तीप्पट.	तीप्पट.	त्रमणुं.

थ.

थयुं.	झालें.	झालें.	थयुं.	थड.	मूळ.	मुळ.	थड.

द.

दहाडो.	दीवस.	[illegible]	[illegible]	दसम.	दशमी.	दशमी.	[illegible]
दाजडी.	इजी.	इघी.	[illegible]	दांतणकरवुं	तोंडधुणें.	तोंडधुणें.	[illegible]
दाटवुं.	पुरणें.	पुरणें.	[illegible]	दाळवुं.	पोळणें.	पोळणें.	[illegible]
दिवसीज्ञो	दिवेल्या.	[illegible]	[illegible]	देहेरुं.	देउळ.	देउळ.	[illegible]
दिवशेवा.	दिवपून.	[illegible]	[illegible]	देवुं.	देणें.	देणें.	[illegible]
दोडवुं.	धांवणें.	धांवणें.	दोडणें.	दोस्ती.	मैत्री.	मैत्री.	दोस्ती.
देखाडवुं.	दाखविणें	[illegible]	[illegible]	दीठी.	पाहीली.	पाहीली.	[illegible]
दडी.	चेंडु.	चेंडु.	[illegible]	दोहवुं.	धारकाढणें	धारकाढणें	[illegible]

ध.

धरडावयुं.	धामणें.	धामणें.	[illegible]	धनतेरस.	धनत्रयोदशी.	धनत्रयोदशी.	[illegible]
धाड.	दरोडा.	दरोडा	धाड.	धारणी.	[illegible]	[illegible]	धाणी.

घीमे.	हणुं.	घलुं.	धीमे.	कुमाडो.	घुर.	घणेर.	घणिमडो.
घोणुं.	पांढरें.	पांढें.	घोळुं.				

न.

नळाई.	वाछट.	नछग.	नळसं.	नगाई.	डंका.	डंका.	नगासं.
नक्कर.	नरींव. निर्दम.	मृगनीठि म.	नक्कर.	नाहवुं.	स्नानकरणें.	स्नानकरणें	नाहणीं
नासीजवुं	पळुनजाणें	पळुनजाणें	नाठीपळणें	नानी-नाहानुं.	धाकुटी-लहान.	धाकटी, धाकट	नानी, नानुं
नातई.	मोहतुरुपाट.	ग्रेघळन्द-पाट.	नातरुं.	निशाण	शाणा	शाळा.	नीशाळ.
नीचे.	[illegible]	[illegible]	नीचे.	नोतरुं.	आमंत्रण.	[illegible]	नोतरुं.
नंजापुलिटी.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	नाजेवुं	[illegible]	[illegible]	[illegible]

प.

पडिकुं.	पुडी.	पुडी.	पडिकुं.	परमरहाडे.	परवां.	[illegible]	[illegible]
पतंग	वावडी.	[illegible]	पतंग.	पोजवाडीयुं	पंघरवाडा	[illegible]	[illegible]
पडवो.	प्रतीपदा.	प्रतीपदा.	पडवो.	पगेलागवुं.	पायांपडणें	पायांपडणें	[illegible]
परवाणा.	पोवणें.	पोपळें.	[illegible]	पलवाडेशा.	पाठीमागुन.	पाठीमागुन.	[illegible]
पलाणवुं	लिनविणें	[illegible]	[illegible]	परपोटो	बुरबुडा.	[illegible]	[illegible]
पालव.	पदर.	पदर.	पालव.	पाटीयुं.	फळी.	पाटी.	पाटीयुं.
पाली(रजपुतनो)	दमडी.	दमडी.	पाणीगृहम.	पासे.	जवळ.	जवळ.	पासे.
पामवुं.	मिळणें.	मिळवणें.	पामणी.	पहेरवुं.	नेसणें.	नेसणें.	[illegible]
पाछण.	पाठीमागें	पाठीमागें.	पाछळ.	पाछो.	परत.	[illegible]	पाछो.

पाटुं.	पडदें.	पडदो	पाडेम.	पाडोसी.	सेजारी.	शेजारी.	पाडोशी.
पीअेर	मोहेर.	म्होर.	पीअेर.	पीरसवुं.	वाढणें.	जेवणें.	पीरसणें.
पुछडुं.	शेपुट.	शेपुट.	पुछडुं.	पोस.	ओंजळ.	ओंजळ.	पोश.
पुनम.	पौर्णिमा.	पौर्णिमा.	पुनम.	पांसरुं.	नीट.	नीट.	पांशरुं.
पुर्यो(झो. डीमां).	झोंडलें.	झोंडलें.	पुन्या(झो. डीमा).	पुछ्युं.	पुसलें.	पुशलें.	पुछ्युं.
पुणो.	पेंढी.	पेंढी.	पुळो.	पेसवुं.	शीरणें.	शिरणें.	पेसवुं.
पिहलुं.	जागोहर.	पगोहर.	पेहेलुं.	पेडुं.	खाड.	खाड.	पिडुं.
पोटली.	गांठोडें.	गांठोडें.	पोग्ट.	पोलुं.	पोकळ.	पोकळ.	पोलुं.
पोहणुं.	रेंद.	रेंद.	पोछळुं.	पोहणुं पसरणुं.	पसरणें.	पसरणें.	पोहणुं पसरणें.

ई.

ईरीथी.	पुनःपुन्हा.	पुनःपुन्हा.	फरीथी.	ईंदीयुं.	रुजणा.	पाळी.	पाळीयुं.
ईगण.	ईग्लुन.	ईग्लुन.	फरीगण.	ईटेला-छमेलो.	मातलेला. मानसेला.	मातलेला. मातसेल.	फगलो. छपलो.
ईमतुं.	गोंडा.	गोंडा.	फळीमणी.	ईरस्तो.	ईड.	ईड.	फरेडुं.

ज.

जळ्वी.	मुळा.	मुळा.	धनुळी.	जळ्यो.	वांचला.	जंवळा.	धन्यो.
जडगे.	ठिकुडणें.	ठिकुडणें.	घपमरो.	जतावनुं.	दाजविणें.	दाखविणें.	घतावणें.
जणेव.	राजीपोर्णिमा.	राखीपोर्णिमा.	घोप.	जमणुं.	दुपट.	उप्पग.	धमणुं.
जाद.	वस्त्र.	वस्त्र.	घनळ.	जारस.	दाटणी.	दाटणी.	घरळ.
जाणवं.	जाणणें.	जाणणें.	जाळणें.	जायलसनी.	मिहीमार एणे.	मोगीमरणें.	जायमरणें.

जाळवुं.	जवळणें.	जळणें.	[illegible]	विभुति.	भस्म.	भस्म.	विभुती.
जीन.	द्वितीया.	द्वितीया.	जीन.	जुमपाडवी.	जोरडणें.	फडणें.	[illegible]
जपोर.	दोनप्रहर.	दोनप्रहर.	दपेर.	जधुं.	सगणें.	उगळें.	[illegible]
जेसवुं.	जसणें.	घणणें.	[illegible]	जेवंजते.	लसल्यावेणीं.	[illegible]	[illegible]

ल.

लणवुं.	शिकणें.	[illegible]	[illegible]	लारवार्ध.	गरव्हार.	गरव्हार.	[illegible]
लांगवुं.	मोडणें.	मडणें.	[illegible]	लारे.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
लागोण.	वेस.	[illegible]	[illegible]	लागेलुं.	मोडकें.	मडेमें.	[illegible]
लारी.	मोणी(लांकडाची.	[illegible] (लांबडाउ)	[illegible]	जीफ.	लीती.	[illegible]	[illegible]
लीड.	गरदी.	[illegible]	भीड.	लीनुं.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
लींडि.	ताग.	ताग.	भींडी.	लुसवुं.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
लुलीपवुं.	विसरणें.	[illegible]	[illegible]	लुसकुमोरवें.	झीडीमारणें.	[illegible]	[illegible]
लुंगणुं(लेअणनुं).	[illegible]	[illegible]	[illegible]	लुडुजोसवुं.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
लुंगण(जारणाची).	जरगणा.	[illegible]	[illegible]	लेगुं.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

म.

मणवुं.	लेटणें.	मगणें.	[illegible]	मरीगयो.	मेला(वारला).	मेलाजरम.	मरीगयो.
मघरी.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	मपजुत.	लङ्कम.	[illegible]	[illegible]
मणुर.	मोरलहरी.	[illegible]	मजुर.	मश्त.	हुंडट.	[illegible]	[illegible]
म्हरकेरूपरे दीसे.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	मधपुडो.	मोहोळ(माश्यांचें).	मोहोळ(माशांचें).	मधपुडो.

मही, अंतर.	आंतमध्यें	અંતમધ્યે.	[illegible]	मातोडी.	मात्ती.	માટી.	[illegible]
मण्डो.	मणी.	મણી.	[illegible]	मानना.	नवस.	[illegible]	માનતા.
मांदो.	दुजाणपर्छेन	[illegible]	मंदो.	मांदमांद.	अपरसांत	[illegible]	[illegible]
मीठुं.	गोड.	ગોડ.	મીઠું.	मीठुं.	पुन्य.	પુન્ય.	મીઠું.
मुगो.	मुका.	મુગ્ગ.	મુગો.	मुकबुं.	ठेवणें.	[illegible]	[illegible]
मेठुं.	मणकें.	મળખે.	[illegible]	मोठुं.	मोठें.	મોટે.	મોટું.
मोडुंवार	उशीर.	[illegible]	મોડું [illegible]	मोसाळ	आम्भुण.	[illegible]	મોસાળ.
मोणुं.	अळणीं.	[illegible]	મોળું.	मोठे.	पाठ.	પાઠ.	મોઢે.
मोडसवुं.	पाठविणें.	[illegible]	[illegible]	मरवा.	जाणेंसुरी	[illegible]	[illegible]

य.

याद.	आठवण	[illegible]	યાદ.

र.

रत्न.	सुद्दी.	[illegible]	[illegible]	रांडली.	विधवा.	[illegible]	રાંડેલુ.
राजीआ.	राजुंडो.	[illegible]	[illegible]	रसोईउजो रंधपारो.	अगारी	[illegible]	[illegible]
रमुज.	मौज, गंमत	[illegible]	રમુજ.	रातुं.	लाल.	[illegible]	રાતું.
रमवुं.	खेळणें.	[illegible]	[illegible]	रांधवुं.	शिजविणें	[illegible]	[illegible]
रखडवुं.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	रीसवुं.	रागवणें.	[illegible]	[illegible]
रीस.	राग.	राग.	[illegible]	रेत.	वाळु.	[illegible]	રેત.
रिहेवासी	राहणार	[illegible]	[illegible]	रोजी.	वेतन.	[illegible]	રોજી

रोवुं.	रडणें.	रडणें.	रोडणें.	रेडवुं.	ओतणें.	ओतणें.	ओतणें.

ल.

लजोटी.	गोटी.	गोटी.	गोटी.	लाजवुं.	लाजिणें	लाजणें.	लाजणें.
लगार.	थोडें.	थोडें.	थोडें.	लटकावचुं	टांगणें.	टांगणें.	टांगणें.
लावधुं.	आणणें	आणणें.	आणणें.	लाप.	जाग.	जाग.	जाग.
लीलुं.	ओलें.	ओलें.	ओलें.	लीलोरंग.	हिरवारंग	हिरवारंग	हिरवारंग.
लुजस.	जिन्नस.	जिन्नस.	जिन्नस.	लेवुं.	घेणें.	घेणें.	घेणें.
लोढुं.	लोखंड.	लोखंड.	लोखंड.	लोही.	रक्त.	रक्त.	रक्त.
लोचयोफरवो.	घोटाळाकरणें.	घोटाळाकरणें.	घोटाळाकरणें.	लिंपवुं.	सारविणें.	सारविणें.	सारविणें.

व.

वरसाद.	पाऊस.	पाऊस.	पाऊस.	वधारे.	अधिकज्यास्ती.	अधिकज्यास्ती.	अधिक.
वगाडवुं.	वाजविणें	वाजविणें	वाजविणें	वहाण.	गलबत	गलबत.	गलबत.
वरसावबुं.	वाटविणें	वाटविणें	वाटविणें	रोजगार.	वर्तन.	वर्तन.	वर्तन.
वचे.	मध्यें.	मध्यें.	मध्यें.	वधार.	फोडणी.	फोडणी	फोडणी.
वढवुं.	भांडणें.	भांडणें.	भांडणें.	वेहेचवुं.	वाटणें.	वाटणें.	वाटणें.
वधेलुं.	उरलेलें.	उरलेलें.	उरलेलें.	वलोवचुं.	घुसळणें.	घुसळणें	घुसळणें
वणी.	आणखी	आणखी.	आणखी.	वाडो.	वाडा.	वाडा.	वाडा.
वेटमार्गु.	वाटसरू.	वाटसरू	वाटसरू.	वाहण.	जोडा.	जोडा.	जोडा.
वात.	गोष्ट.	गोष्ट.	गोष्ट.	वारा फरती	पाळीपाळीनें	पाळीपाळीनें	पाळीपाळीनें

वारी.	पाणी.	पाळी.	[illegible]	वाड.	कुंपण.	[illegible]	[illegible]
वाणवुं.	झाडणें.	झाडणें.	[illegible]	वासीदजं न.	शिणेरजं न.	[illegible]	[illegible]
विवाह.	लग्न.	लग्न.	[illegible]	विणवुं.	निरसणें.	[illegible]	[illegible]
वीछी.	विंचु.	[illegible]	[illegible]	वींटेलुं.	गुंडाळलेलें.	गुंडाळलें.	[illegible]
वांकुं.	वांकडें.	[illegible]	[illegible]	वेर.	वैर.	[illegible]	[illegible]
वेच्याथीलेवुं.	विकत घेणें.	[illegible]	[illegible]	वेचीदेवुं.	विकत देणें.	[illegible]	[illegible]
वेहणो.	नाला, ओढा.	[illegible]	[illegible]	वरघोडो.	वरात.	[illegible]	[illegible]

श.

शरमावुं.	लाजविणें.	[illegible]	[illegible]	शियाळो.	हिवाळा.	[illegible]	[illegible]
शिवाय.	वांचुन.	[illegible]	[illegible]	शाग-दी-वानी.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

स.

सपरमोटहाडो.	सणाचा दिवस.	[illegible]	[illegible]	सगा.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
सणगाववुं.	पेहरविणें.	[illegible]	[illegible]	सरवाणो.	जरीन.	[illegible]	[illegible]
संताडवुं.	लपविणें.	[illegible]	[illegible]	संदेह.	संशय.	[illegible]	[illegible]
संदेशो.	निरोप.	[illegible]	[illegible]	सातम.	सप्तमी.	[illegible]	[illegible]
सावुं.	जेरें.	[illegible]	[illegible]	सारुं.	चांगलें.	[illegible]	[illegible]
सामुं.	समोर.	[illegible]	[illegible]	सांज.	संध्याकाळ.	[illegible]	[illegible]
सांभळवुं.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	सांभरीलेवुं.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
सींचुं.	सरण.	[illegible]	[illegible]	सुकुं.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

सुवावडी.	जाणंती-ण.	[illegible]	[illegible]	सुनेरलुं.	सुनहेरी.	[illegible]	[illegible]
सुडावुं.	वाणरि-णें.	[illegible]	[illegible]	सुवुं.	निजणें.	[illegible]	[illegible]
सुवाणी.	मणि.	[illegible]	[illegible]	सेहेलुं.	सोपें.	[illegible]	[illegible]
सेडवुं.	लानणें.	[illegible]	[illegible]	सोगन.	शपथ.	[illegible]	[illegible]
सोटी.	छडी.	[illegible]	[illegible]	सोलास-ण.	सौभाग्यवती.	[illegible]	[illegible]

ह.

हण.	नांगर.	[illegible]	छळ.	हरावुं.	आवडणें	[illegible]	[illegible]
हमेशा.	नेहमीं.	[illegible]	छमेशा.	हवठे	यंस्जेत.	[illegible]	[illegible]
हरज.	हर्ष.	[illegible]	[illegible]	हीर.	रेशीम.	[illegible]	[illegible]
हिंडवुं	चालणें.	[illegible]	[illegible]	हेठण.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
हेत	लोल.	[illegible]	[illegible]	होडी.पनई.	हुडी, नावे	[illegible]	[illegible]
होळीनो दीवस.	शिमग्यादीवस.	[illegible]	[illegible]	हवाडो	थाल.	[illegible]	[illegible]

लागरब्नो.

एकाक्षरी शब्दो.

हुं.	मी	मी.	ऊं.	तुं.	तूं.	अं.	ऊं.
हा.	हो.	छे.	घ.	ते.	तो.	तो.	ते.
जा.	हा.	छ.	घा.	कें.	कां.	म्नं.	मे.

बेअक्षरनाशब्दो.

मारं.	मान्डें.	अझें.	अमः.	तेनुं.	तिम्हें.	तीन्डें.	तेऊं.
जेनुं	जिगें.	जिडें.	जेऊं	तेनुं.	ज्यगें.	जीडें.	जेऊं.
मारी.	माळी.	अझी.	म्हो.	मनें.	मळा.	मझ.	मणें.
करो	कुरा.	मरा.	मरो.	जेवुं	जसें.	जोवें.	जेवऊं.
तेवुं.	तसें.	तोवें.	तोवीं.	तेवुं.	नसें.	जोवें.	जेवीं.
क्यारे.	केव्हां.	केवढं.	क्यारे.	ज्याहां.	जेथें.	जथें.	ज्याघं.
ज्यारे.	जेव्हां.	जेवढं.	ज्यारे.	त्यारें.	तेव्हां.	तेवढं.	त्यारें.
त्याहां.	तेथें.	तथें.	त्याघं.	अरजो.	अ.	म.	मधे.
जोलो.	जोला.	छेल.	छेले.	ज्यावो.	या.	या.	पड्ने.
ऊहो.	ऊठा.	ऊल.	ऊजे.	आसो.	घरा.	धरा.	साझे.
लेजो.	त्याहा	ध्याघ.	धरे	हिंडो.	म्हला	उभा.	गेडों.

तुझो	पह्य.	पद्य.	अपे.	नासो	पणा.	पळा.	मळे.
तेनो.	त्याच्या.	त्याका.	तेभे.	जेणे.	याणीं.	याउगिं	छउों.
जेनो.	याच्या.	याका	जेभे.	मारो.	माझा.	मझा.	मरो.
जेनो	ज्याच्या	ज्याका.	जभे.	तेनें.	त्याला.	त्यान.	नषे.
तेणे.	त्याणीं.	त्याउगिं.	तेणें.	शं.	काय.	क्या.	हुं.
छतां.	असतां.	छतां.	छतां.	जनें.	जाणेजी	धउाधी.	धनें.
तथा.	व.	ए.	तथा.	माटे.	साठीं.	कतीं	मठे.
नगो	होवा.	भाज.	भे.	ठीक.	जरें.	घरें	नीम्न.
सुधी.	पावेतों.	पाएतों.	रूशी.	केवुं.	करें.	नठें.	मेवढें.
पछी.	मग.	मग.	पछी.	कहो	सांगा.	कंगा.	नघे.
ज्यां.	कोठें.	लोगें.	न्त्यां.	जेव.	हेम्प.	छंड.	थेष.

अगएअक्षरनाशब्दो.

तमारुं.	तुमच्यें.	तिमन्डें	तम्रसं.	तेवोनुं.	ज्यांच्यें.	ज्यांडें.	नजेकुं.
तेओनुं	त्यांचें.	त्यांडे	तेषाअुं.	माराथी	माझ्यानें	मझमें.	मराथी.
अथवा.	किंवा.	कींज.	कथज	आववुं.	यावें.	यापें.	याएलें.
लईश.	नशील.	मएीष.	पईशा.	करवुं.	करावें.	माएं	एलें.
जवानो	जाणार.	मएाह्.	जजमे.	मयछे.	जतात.	मलात.	मछछे.
आणीछुं	जातो.	मतो.	मणंछुं	मछेश.	मईन.	मईन.	मईहा.
जवाशे.	जववेल.	मएपेष.	जनेशे.	नीगेनो	जालथा	मेरळ.	गीडेभे.

सामेनो.	समोरच्या.	सामनेका.	सामने.	मांहीनो.	आंतीस.	भीतर.	अंदरमे.
अहीयां	येथें.	इथे.	इहीयां.	केटलुं.	कितीक.	कितने.	केतना.
जेटलुं.	जितकें.	जितने.	जेतना.	जेवडुं.	जेवढें.	[illegible]	[illegible]
तेटलुं.	तितकें.	तितने.	तेतना.	सांभळणो.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
आववुं छुं	येतों.	आता हों.	आवुं छुं.	तमारो.	तुमचा.	तुमारा.	तमारो.
जवुं छुं.	जातों.	जाता.	जाउं छुं.	पाछळ.	मागें.	पीछे.	पाछळ.
आगळ	पुढें.	पुढें.	आगळ.	नथी छतां.	नसतां.	[illegible]	नछतां.

भारअक्षरना–शब्दो.

मारामाटे.	मजकरितां.	मेरेवास्ते.	म्हारासटे.	मारापासे.	मजजवळ.	मेरेपास.	म्हारापाशे.
मारीसाथे.	माझ्यासी.	मझ्याओ.	[illegible]	जहुरी.	जरुर.	[illegible]	[illegible]
उपरनो.	वरच्या.	ऊपरका.	उपरलो.	आगळ-नो.	पुढच्या.	पुढला.	आगळलो.
पाछळनो.	मागला.	पिछला.	पाछळलो.	बाहारनो.	बाहेरील.	बाहेर.	बाहारलो.
आणीगम.	इकडे.	इधर.	आणीगम.	तेवारे.	तेंव्हां.	तब.	तेपछी.
तेणीगम.	तिकडे.	उधर.	तेणीगम.	कुणीगम.	कोणीकडे.	किसतरफ.	कुणीगम.

वाक्यो.

सारुंकर्युं.	चांगलेंकेलें.	अच्छाकिया.	सारुंकर्युं.
तेपासेछे.	तोजवळआहे.	वोपासहै.	तेपासेछे.
घाघरोकाढीनाख.	परकरकाढूनटाक.	[illegible]	घाघरोकाढीनाख.
टीलुंकरीनेआवो.	गंधलावूनया.	[illegible]	[illegible]

पछीथीमणो.	मागाहूनभेटा.	मगाळेनभेल.	पछीथीमळो.
झाहाडीमुकवुं.	झाडुनेद्या.	झाडुनछोडां.	झाडीमुकवो.
थवानेचुनथी.	होएयासारखेंनाहीं.	होण्यासारखेंनहीं.	थवाजेवुंनथी.
तेजेमथाव्योनहीं.	तोडांत्र्यालानाहीं.	तोडांयालनहीं.	तेजेमथयोनथी.
हमणांज्जावीगयो	त्र्यातांयेऊनगेला.	थतांयेऊनगेला.	हमणांथयोगयो.
त्र्याणीगमत्र्यावो.	इकडेया	इकडेया.	आणीगमआवजे.
तेणीगमजा.	तीकडेजा.	तीकडेजा.	तेणीगमजा.
त्र्यावशोनहीं.	येऊंनका.	येऊंनका.	आवशोनथी.
जशोनहीं.	जवूंनका.	जवूंनका.	जशोनथी.
खाशोनहीं.	खाऊंनका.	खाऊंनका.	खाशोनथी.
बोलशोनहीं.	बोलूंनका.	बोलूंनका.	बोलशोनथी.
लढशोनहीं.	लांडुनका.	भांडुनका.	लढशोनथी.
तमेत्र्यावशो.	तुम्हीयाल.	तुम्हीयाल.	तमेआवशो.
केमथाव्योनहीं.	कांत्र्यालानाहीं.	कांयालनहीं.	केमथयोनथी.
कामकरशो.	कामकराल.	कामकराल.	कामकरशो.
कूंकरवानोनथी.	मीकरणारनाहीं.	मीकरणारनहीं.	हुंकरवानोनथी.
शामाटेनेकह.	क्शासाठींतेंसांग.	कशासाठींतेंसांग.	शामाटेतेकह.
क्यारेत्र्यावशो.	केव्हांयाल.	केव्हांयाल.	क्यारेआवशो.
पोतपोतानुं.	त्र्यापत्र्यापलें.	आपआपलें.	पोतपोतानुं.

तेमांथीसे.	त्यांतुनघ्या.	[illegible]	[illegible]
तेनुं नमारं	त्यान्तेंउणिपडे.	[illegible]	[illegible]
शुंकरोछो.	कायकरीता.	[illegible]	[illegible]
जाळार हिंडो	जाहिरच्या.	[illegible]	[illegible]
जावनोपेकुं.	यालड्डा.	[illegible]	[illegible]
हुंजावुंछुं.	मीयेतों.	[illegible]	[illegible]
तेजहींहतो.	तोयेथेंहोता.	[illegible]	[illegible]
नराग्जागणथी	रजमाणपुढेंक्हा.	[illegible]	[illegible]
तुंशुंजीउन्कुं.	तूंडायेपहातोस.	[illegible]	[illegible]
मारीपासेजेस.	मान्याजवणजेस.	[illegible]	[illegible]
नग्पानथी.	ज्ञागानाहीं.	[illegible]	[illegible]
हाग्जावीरा.	होयेयछेन.	[illegible]	[illegible]
जाग्जाळ्पो.	हाग्जाला.	[illegible]	[illegible]
डुर्ले जोघो.	डोहेंजातां.	[illegible]	[illegible]
तेंडुंहशे.	तेंउसेंजसेस.	[illegible]	[illegible]

मोटांवाक्यो.

मारे अहीं जमवा आवजो	माझेथें जेवावयास यावा.
तुमारे घेर आज शुंछे ?	तुमच्या घरीं आज काय आहे ?
अमारे घेर मेहेमान आवेलाछे.	आमच्या घरीं पाव्हणे आले आहेत.
मारी जोडे बजारमां हींडो.	माझे बरोबर बाजारांत चला.
हुं हमणां काममां छुं.	मी आतां कामांत आहें.
एवुं तारे कीयुं कामछे ?	असें तुझें कोणतें काम आहे?
ते तने केहेवा जेवुं नथी.	तें तुला सांगण्या सारिखें नाहीं.
जमवानां नोत्रां देवा जावजो	जेवणाचीं आमंत्रणें सांगण्यास जा.
कीआ जनने नोत्रांछे ?	कोणाजवळ आमंत्रणें आहेत ?
शेहेरनां ने गामनां नोत्रांछे.	मुलाचे मुंबईचीं आमंत्रणें आहेत.
केटला एक माणसछे ?	कितीएक मनुष्यें आहेत ?
हुं जे कहीश ते तमे सांभळशो ?	मी जें सांगेन तें तुम्ही ऐकाल ?
मने गमशे तो हुं सांभळीश.	मला वाटेल तर मी ऐकेन.
तो हुं अमथुं केहेतो नथी.	तर मी उगीच सांगत नाहीं.
अमथुं कहीने शुं करवुंछे ?	उगीच सांगुन काय करावयाचें आहे ?
सांभळवा जेवुं कहेशो ते सांभळीश.	ऐकण्या सारिखें असेल तें ऐकेन.
तमें हमणां कंई जशो नहीं.	तुम्ही आतां कोठें जावुं नका.
मारे गाम जवुं जरूरछे.	मला गांवास गेलें पाहिजे.

[illegible]

[illegible].	[illegible].
[illegible] ?	તમે [illegible] શું છે ?
[illegible].	[illegible] છે.
[illegible].	[illegible]
[illegible].	[illegible].
[illegible] ?	છોકરી તારું [illegible] નામ છે ?
[illegible].	[illegible].
[illegible].	[illegible].
[illegible] ?	[illegible] છે ?
[illegible].	[illegible].
[illegible] ?	[illegible] ?
[illegible] ?	[illegible] તમે [illegible] ?
[illegible].	મને [illegible].
[illegible].	[illegible].
[illegible] ?	[illegible] ?
[illegible].	[illegible].
[illegible].	તમે [illegible].
[illegible].	[illegible].

जोसडलीघाशिरखरीपाणीनीलेछे.	जोंपर्यंतत्यावरपथ्यकेलेंपाहिजे.
संदेशो मोकलीनें तेडावी लावो.	निरोपपाठवून बोलावून आणा.
आपणनें घणुं मोडुं थयुं.	आपल्यालाफार उशीर झाला.
जेतरमां जोरवामाटे हुंजाउंछुं.	शेतांत पेरण्या करितां मी जातों.
छोकरानें धवडावीनेपछी नहवरावो	मुलालापाज आणिमग न्हाउंघाला.
छानोमानो जेशी रेहे.	मुकाट्यानें बसून रहा.
घरांणां पेहरीनें फरवा आव्यो.	डागीणें घालून फिरायला आला.
ते तेने मळनार नहीं.	तो त्याला भेटणार नाहीं.
आज मने अंगरखुं करी आप.	आज मला आरोणी करून दे.
मारे निशाळमांन वानी वेळा थई छे.	माझी शाळेंत जाण्याची वेळा झाली.
मनेरोज गळ्युं भावतुं नथी.	मला रोज गोड आवडत नाहीं.
चोखा घणा मोंघा थया छे.	तांदुळ फार महाग झाले आहेत.
जार तथा घणा मात्र सोंघा छे.	जोंधळे व हरभरे मात्र स्वस्त आहेत.
आज हुं कुंवारनो जनावीनेजेठलो छुं	आजमीकुंभाराच्यायेथुन जसलोंआहें.
रुपैया गणीनें कोथळीमां भरी मुको.	रुपये मोजून पिशवींत भरून ठेवा.
जेना होय तेने तेना आपो.	ज्याचे असतील त्याचे त्याला द्या.
माराथी कचेरीमां अवाशे नहीं.	माझ्याच्यानें कचेरींत येववणार नाहीं.
जलदीघोडोतैयारकरनहींतोवारलगशे.	लवकरघोडातयार नेसा नाहींतर उशीरहोईल.
तारोएकडो मोटो थयो नथी.	तुझा धडा पाठ झाला नाहीं.

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

तेथी मेहेताजी तने खीजशे.	त्यामुळें पंतोजी तुजवर रागें भरेल.
तेमां घणी भुलो छे.	त्यांत पुष्कळ चुका आहेत.
अतें फरी लखीनें मारी कने लाव.	आतां पुन्हा लीहून मजकडेस आण.
तेने सघी वातो याद रहे छे.	त्याला सर्व गोष्टी आठवतात.
एक पछी एक वारा फरती वांचो.	एकामागें एक पाळीनें वाचा.
एक अगोजर लोटी होरो.	एकसारखे जोरेंच बोला.
जडीयो हरण पड्यो ते उंचको.	हरीण जाळीं पडलीती उचला.
तारा दसकत मनें जोवा दे.	तुझे अक्षर मला पाहूं दे.
ताळु मारीनें कुंची लावी आप.	कुलुप लावून किल्ली आणून दे.
मेडानी बारीनुं बारणुं वासीनें आव.	माडीच्या खिडकीचें दार लावून ये.
जेकणण जे ठेकाणे सुखें रहो.	दोघेजण नवण भवण निस्मून रहा.
तुं आणी गम तेणी गम शुं जुवे छे ?	तूं इकडे तिकडे काय पहातोस ?
बपोरे हुं क्यारे आवुं ते कहे ?	दुपारी मी केव्हां येवुं तें सांग ?
तमे हमणां क्यांथी आव्या.	तुम्ही आतां कोठून आला.
तमे मारी साथे आवशो ?	तुम्ही मज बरोबर याल ?
जरा धीमे धीमे चालो.	अमळ हळुंहळुं चला.
शा माटे अंगे वेधा नाखी ?	कशासाठीं मसीचे खिडन टाकिली ?
जुवो जुवो केटला वाग्या ?	पहा पहा किती वाजले ?
तेथबो एवुं मने लागतुं नथी.	तें होईल असें मला वाटत नाहीं.

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

दीवीमां दीवटो नाखीने लावे.	समईंत वाती घालून आणा.
तारथी अेमकेम परो ?	तुझ्यानें असें कसें होईल ?
तुं जे कहे छे ते खोटुं छे.	तूं जें म्हणतोस तें खोटें आहे.
गईसालथी तेने मारी अदावत छे.	गत वर्षापासुन त्याचा माझा दावा आहे.
सावरणीथी पुंजो वाळीने बाहार नाखो.	केरसुणीनें केर काढुन बाहेर टाका.
सीधो सामो जोय पछवाडे जोईश नहीं	नीट समोर न पाठीमागें पाहूं नको.
घाणथी वाडो लीपो.	शेणानें अंगण सारवा.
अगाशी उपर ओढवीने सुकववा नाखो.	गच्चीवर नेऊन वाळु घाला.
रंधनारा जे रसोई करीने पीरस्युं.	आचाऱ्यानें स्वयपाक करून वाढिलें.
फोई, भाभी मने गाळो दे छे.	आत्या, वहिनी मला शिव्या देते.
तुं जैरामां शा माटे रमे छे ?	तूं जायफळांत कशासाठीं खेळतोस !
ओरडीना बारणानी सांकळ करीने मही आवो	खोलीच्या दाराची कडी लावून आंत या.
गिलोडां तथा तुरीयां केम न्हयल्यां नथी ?	तोंडलीं व दोडकीं कां शिजलीं नाहींत ?
देवता कठणथी लावीने उपर चुलो सळगावो.	विस्तु जाळून आणून वर चुल पेटवा.
नाहीने वेहेली देवसेवा करो.	स्नान करून लवकर देवपूजा करा.
ओरसीयो सुखड लईने चंदन घसो.	सहाण जोड घेऊन गंध उगाळा.
तवेथा लोढी वगर रोटलो थनार नहीं.	कलथा, तव्यावांचून भाकर होणार नाहीं.
रोटली वणवा सारुं ओपडणी, वेलण लाव !	पोळी करण्याकरतां पोळपाट लाटणें आण !
पथारीना जीने दीवो ओलवो	निजानाटाकून दिवा विझवा.

छमर्छांजली घाष्ठणपवा.	ओपीमं चीपले मथीमे लाजे.
ओझ्यामें छोतें मठें छेछे ?	तासम्भीम नेम पक्षो ?
जंगे म्यानीत रों लेंठे पछे.	ओंपे मछले तें सुतुं छे.
गतपर्षोपास्कीमत्याक्रमस्रारालपछे.	गछेज्जरपी नेरे मेछ्णपतछे.
नेरुवणीपें नेरे लदुर मछेर जल्ल.	कफवाणी पुंभेजळीमें घघरमछे.
पीरछमेरभपाठीमगेंपवतिंमल्ले.	ओधीकमेमपछवाडे मेर्छशप्छीं.
शेवामें थंणाणजजन.	खावापी जलोडुपो.
गडीफपपुरजळुघाम.	थ्यगाओलाल मळपीमें लमपतमछे.
पञ्याज्यामेंस्पछपासमसलजदीएं.	उंघजेरास्थे उजोर्छ लीमे पीरस्युं.
पाल्लपछीमिमनछीभ्याधो.	ल्लेर्छ; माभी मने गालो उछे.
ओंजरलतेनशालकीं थेळतोण !	ओं घेराम्रामे उमछे !
मेरुजलतारालीमणल्लतुरपातया.	पेलेमजलणीकंमलल्लरीमें मछीपले.
तोंडकींपरोडलींल्लंलीप्युंमछींग ?	गीसेडातथाओीयां मेमन्उल्यापी ?
पील्लुंमपकीपपछुणफजूलीप पेग्ल.	गेपताछेमल्पीमपमेंलम्जूलीम्ने वळमाले
सुपपसल पपल्लछेपुमनरा.	मछीमेपोडुछेपन्नोजनरो.
छघवांछेडघेलि गंछवगाळा.	पोणीयो, कविधड पेछेमें उाप पछे.
मरथा, तल्याजंडकीपभासमछेवाम्मरी.	तघेथा, लेघपगरोगल्लेथमरभ्री.
पोळीसमजुलमलतांपोळणाणमणीं पाण !	गेमडु पणाज कसं थडउी. पेळणा मप !
घाधाम जधीमन चीज पम्मज ?	पघडृमधीमें चीजे पपले. ?

ढेडियामांनेल, रिवेटनाजीनें ढांखोसण गाळीलाव्य	पंतींत नेसवात घालुन रिवा लावून आण।
मांघरोतेल, जाटुं, तिजुं लावुं नहीं.	दुजणाठेतानें तेलरुट, अंगजट, तिजट आवूं नये.
खाउलो, ढांथणी पेहेरीने व्यालतोफीने आवुंछुं.	लुगडें, खोणीनेसून टुटुलावून येतें.
मोडुं थाय अेहदेसत्लायेडोजीनेछे.	उशीर झाला म्हणून नवरा रागेलरतो.
दाणमां आमली नाजीनें वधार आपो.	वरणांत चिंच टाकुन फोडणी द्या.
लोटो पवालुं लेईनें मेडाउपर आवो.	तांब्या पंचपात्री घेउन माडीवर या.
तरसलागीछेपण वायदुंछे दे आतीनथी	तहान लागली आहे पण विहीरकोंडें दिसत नाहीं.
सामनेगांम आनेके पत्यारेकरी आप.	आणिमला ओंपेसेता अंतयहण घालुन दे.
कुंखुसानें अजोरद्रुछुं नसरीनथी.	मी भुकाभुकेला पोतेरे करितें पिामोनाहीं.
रांधवानो गुलो गणगाबीने माजणऐन नुंडो।	स्वयपाकाची चुल पेटऊन सोंपा करावा।
मनेतारावगर कुंई गमतुं नथी.	मला तुझ्या वांचून कांहीं करमत नाहीं.
जेहेनलारवगोळ्छेतेनो जोणो क्या रखरोछो?	ताळेगरकार आहे तिसा डोहागेषेवण कशीं करितां?
तेलेजवामां अने लिखवाजमांहुशीयारछे	तो शिकण्यांत आणि लिहिण्यांत हुशार आहे.
सुजोरोटरोमारथीजरायनहीं.	कोरडीलाकर माझ्यानें जावणार नाहीं.
केडमांन नाडो जोखो मुको.	पोटकुणी पैसे जोवून ठेवा.
पोतपातानुं कामपरवारीजेरो	आपआपलें काम करुन जसा.
सीपाछें मोटानेनाहनां पाकुंरा आपो!	सिपाछें मोठी व लहाणी पाकें द्या!
ताकडनगो अजहींथी लेईंडे उपर मुको.	हीं तकेतें येथून घेउन वरती ठेवा.
आमामने कंईकसमजणपडतीनथी.	ह्यांतमला कांहींच समजपडत नाहीं.

[illegible]

[illegible]

१ आखडीयामांशाहीनथीमाटेपूरो.	१ ह्यादौतीतशाईनाहीं म्हणून भरा.
२ कोई अरजदार बहारछेते जुओ.	२ कोणीअर्जदार बाहेर आहेतो पहा.
३ दसथीछ वागतांसुधीकामकरवुंजोईजे.	३ दहापासून सहावाजेपर्यंतकामकेलें पाहिजे.
४ कचेरीमांऊंघलेवीतेंसारुंनहीं.	४ कचेरीतझोंपघ्यावीतें चांगलेंनाहीं.

हिंदु धर्मशास्त्रसंबंधी.

१ जेबायडीव्यभिचारीहोय तेनोहिस्सो अगर स्त्रीधन मळनार नहीं.

२ बायडीनुं स्त्रीधन पोताना धणीथी आफत कारण विना लेईशकाय नहीं.

३ बायडीनेंसंतान होयतो तेनुंस्त्रीधनबापडानेंमळनार नहीं.

४ कोईमाणसनें छोकरो अगर छोकरानो छोकरो अथवातेनो छोक रो नहोय तोज दत्तक लेवानो अधिकार छे.

५ लीधेलो दत्तक पुत्र निर्दोषी जीवतोछतां बीजो दत्तक लेवाय नहीं.

६ जेविधवास्त्रियोहोयतो पेहेली परणेल बायडी ओजोणे लेवो.

७ वेश्या वगर छोकरीनें जोणेलेवानो कोईनें अधिकार नथी.

८ पितापासेथी छोकराओजे भागलेईनेजुदाथया पछी जोके

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

[illegible]

१ [illegible]

२ [illegible]

३ [illegible]

४ [illegible]

५ [illegible]

६ [illegible]

७ [illegible]

८ [illegible]

छोकरो थाय तो बापनी मिलकत पेहेला छोकराओनें न मळतां-
ओरमाने मळशे.

९ शूद्रनें दासीना पेटनो छोकरो होय तो तेने औरस छोकरानो नी
मेभाग मळवो जोईअे; अने परणेत बायडी तथा तेना पेटनुं सं-
तानकंई नहोय तो तमाम मिलकत अनेलेशे.

१० पुत्र वगरना अेक माणसनें अनेक रांडेली बायडीओ होय-
तो तेमां जेने छोडी हशे तेज स्थावर मिलकत लेशे. नहीं तो ज-
गम मिलकत सरखी वेचीलेवी.

११ कोई निपुत्रीकनी मिलक तेनी बायडी, कन्या, दोहित्र, मा, बाप,
भाई, भत्रिजे अेवा अनुक्रमथी अेक नहीं होय तो अेक लेशे.

१२ भाई अथवा मा पोते कमाअेली मिलकत होय तो ते मिलकत ते-
नी पछवाडे तेनी बायडीनेज मळशे. (हय कोर्ट फेसलो.)

१३ बाप दत्तक लीधा पछी पोताने ओरसपुत्र थाय तो दत्तकने चोथो-
हिस्सो आपवो.

१४ घरडाओओ जे पेदा करेली मिलकत उपर बापनो तथा छोकरानो-
सरखो हक छे.

१५ राज्य तथा जाहना स्वस्थान तथा जमीदार अेनो विभाग थवा-
नो नहीं पण अेमनी खानगी मिलकत वेहेंची लेवाशे.

१६ मा बाप जुदीथी आपेलुं अगर लढाईमां अगर लग्नमां ले मळेलुं

[illegible]
[illegible]

९ [illegible]
[illegible]
[illegible]

१० [illegible]
[illegible]
[illegible]

११ [illegible]
[illegible]

१२ [illegible]
[illegible] ([illegible])

१३ [illegible]
[illegible]

१४ [illegible]
[illegible]

१५ [illegible]
[illegible]

१६ [illegible]

तेनो विभाग नथतां तेनुं तेने मळशे.

१७ बापे पोते पेदा करेली स्थावर मिळकत शिवाय बीजी मिळकत-छोकराने पूछ्या शिवाय गमे तेने आपी शकाय छे.

१८ विधवाए मुख्य वारसने पूछ्या वगर स्थावर मिळकत बीजाने-आपवानो हक्क नथी.

१९ बापव्याधीत, दुषीत, विषयसक्त होय तेने विभाग करवानो अधि-कार नथी.

२० बापना पेहलां छोकरो मरी जाय ने पछी बाप मरी जाय तो ते मिळ-कतनी वारसण छोकरांनी वहु नथतां छोकरांनी माथशे.

२१ छोकरा पेहलां बाप मयत थायने त्यार पछी छोकरो मयत थायतो तेनी मिळकत छोकरांनी माने न मळतां छोकराना वहुने मळशे.

२२ अनेक माणसे कंई स्थावर मिळकत जे माणसने एक पछे एकने घरा-णें आपेली होय तो ते मांने घराणे भोगनारना कबजामां होय तेनो हक्क पेहलो.

२३ वापरेला लुगडां तथा बेसवाना वहान तथा घराणांने ने नावापरवा-मा होय तेनो विभाग नथतां जे वापरता होय तेनुंज समजवुं.

२४ समाईक द्रव्य कोईए वधारे तो पण सरखो विभाग करवा.

२५ बापनो पैसो खरच्या विना विद्या संपादन करी हशे तो ते विद्यानी मेळवेलुं धन तेनुंज छे तेथी विभाग थनार नाही.

[illegible]

१७ [illegible]
[illegible]

१८ [illegible]
[illegible]

१९ [illegible]
[illegible]

२० [illegible]
[illegible]

२१ [illegible]
[illegible]

२२ [illegible]
[illegible]
[illegible]

२३ [illegible]
[illegible]

२४ [illegible]

२५ [illegible]
[illegible]

ગાયકવાડી દિવાની કાયદા સંબંધી.

કલમ ૨૨૩

ફરીયાદીની મુદત વિશે.

૧. જે ફરીયાદીને મુદતનો નિયમ લાગુ નથી તે.

૧ વતન વૃત્તી તત્સંબંધી જમીન વિગેરે વિશે.

૨ ઘર લાગના સંબંધી જમીન વિગેરે વિશે.

૩ ભોગ્યગીરો વિશે.

૪ સ્ત્રીધન વિશે.

૫ અનામત મુકેલી વસ્તુ પાછી લેવા વિશે.

૬ ખાવુ અન્ન વસ્ત્ર લેવા વિશે.

૨ દસ્તાવેજને બારવરસ સુધીને વસૂલ આવ્યો હોતો તે દીવસથી બારવરસ ગણવાં.

૩ ખાતું હોય તો તેને છ વરસ સુધીને વસૂલ અગર ઉપાડ થયો હોય તો તે દીવસથી છ વરસ ગણવાં.

૪ સ્થાવર મિલકત સાનમાં લાગી આપીને કબજામાં નહીં આપી હોય તો તેને વીસ વરસની.

૫ દાન, વેચાણ, બક્ષીસ આપી દસ્તાવેજ નહીં થતાં કબજામાં નહીં

गावनजलिधीजवील्लवक्लाठंघंधा.

~~कलम २२३~~

१ कलमांतीलयोजीत कुणतीजमीराम नग भडीं त्या.

१ ~~पाज वृत्ती तत्कंघंधी नमीन कोणी पीषदी.~~

२ ~~हात भागाते धंघंधी जमीन कोणी पीषदी.~~

३ ~~भोग्य गच्छा पीषदी.~~

४ ~~स्लीयम पीषदी.~~

५ ~~कमती वेणीषु यस्तु कृतचेतम्न पीषदी~~

६ ~~कडाकन्नयस्त येतम्न पीषदी.~~

२ ~~करसालेपमत करापर्वे करीत याजा पकडीप यन्नसोपकोत्लपीकल पाकीन करापर्वे मेमपी.~~

३ ~~करें खेपक लम्ज कद्यपर्वे पावतो, याजा पकडीप धारकोपाठ न्लम- खेपक त्या वीपक पाकीन कद्यपर्वे मेमपी.~~

४ ~~स्याप मीळमी कोणे उतिन कोनर मघामत यथीतु खोप कोत्लप पीक पर्वाडी.~~

५ ~~येकवा, यदीत कोनर करसाजेम भवतां मघाणी-पखेप=~~

होय तो स्थावरने त्रण वरसने जंगमने एक वरस.

६ पोतानी स्थावर मिलकत कोईए मागी लीधेली अगर दबावेली होय तो ते पाछी लेवा बदल वीस वरसनी.

७ ए सिवाय बीजा हरएक प्रकारनी फरीयादी एक वरस तथा त्रण वरसना अंदर करवी जोईए.

व्याज संबंधी.

कलम २५८

करार न होय तो व्याज अपाववुं नहीं ते बाबतो.

१ खोराकीना पैसानुं.

२ गमे एवा नुकसानना प्रकारनुं.

३ खरच बदलनुं.

४ अनाधिकारी पासेथी लीधेलुं ते पाछुं अपाववानुं धन.

५ वेचाण आपेली जणसनी कीमत.

६ अयोग्य सबबथी मळेलुं पाछुं करवानुं धन.

फोजदारी माअजरक.

श्रीमंत सरकार सेनाखासखेल समशेर बहादुर विद्यमान-

आज्ञा धारक रा० नथालाल परशुदास रेहेवासी मोजे धोलेरा परगणे वडो-

[illegible]

६ [illegible]

[illegible]

७ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] २४८

[illegible]

1 [illegible]

२ [illegible]

3 [illegible]

४ [illegible]

५ [illegible]

६ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

दरानी अरज विज्ञापना अेछेजे मोजे करजण परगणे वडोदरानो रे-
हेनार पटेल नरसी लगवाने फलाणे दहाडे फलाणे वखते फलाणे
ठेकाणे फलाणाना समक्ष फलाणा प्रकारथी फलाणानो गुन्हो करेलो छे.
तो ते जदल तेनी तपास थई पटेल मजकुरने कायदा प्रमाणें शिक्षा-
थई मारीथ जेली नुकसानी अपाववा विशे हुकम थवो जोईअे.

तारीख माह सने मिति मास

वार संवत

शा॰ नेहालाल परभुदास सही -

दसकत पोते

दिवानीमां अरज जमीन जायद.

श्रीमंत सरकार सेनाखासखेल समसेर बहादुर विद्यमान-

फलाणी कोर्ट -

वादी.

शा॰ रणछोड जगज्जीवनदास मेयतनो-
वारसपुत्र मगन कपुरचंद ज्ञाती वा-
णीया उम्मर वरस २२ कसब जे-
तीनो रेहवासी मोजे करजण प्रग-
णे कल्योछे

प्रति वादी.

शा॰ शिवलाल विठल मेयतनो वार-
स पुत्र हरजीवन छगन अज्ञाननुं-
पालन करणार तेनी माजाई गंगा-
ज्ञाती दसा जडायता उम्मर वरस ३२ कस-
बजे तीनो रेहवासी मोजे मंगल प्रगणे कल्योछे.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

दावो २.

हुं वादी सदर प्रतिवादी उपर आ फरीयादी करुं छुं के अमारा वडीलोपा-
र्जीत अमारी छनामी जमीन कुंभा ५ किंमत समडीवाली मैयत प्रतिवादीने
खेडवा सोंपेली ते अमारी अमो मागतां छतां न आप्याथी आ-
दावो करीए छुं के दावावाली जमीन कुंभा ५ तेनुं एक सालनुं ए-
कंदर उत्पन्न रुपीया ५००) तेमां सरकारमां छनाम कमीटी विगेरेना रु-
२०) लखवा पडे छे ते तथा मजुरी जहल रु. १८०) कुमले रु. २००) ज-
तां बाकी रु. ३००) नी दशसाली उपज रु. ३०००) थया ते प्रमाणे
आ दावो करेलो छे. ते दावावाली जमीननी चतुःसीमा नीचे लख्या
प्रमाणें.

१ उगमणी तरफ नरसी भुलाभाई आथमणे विठल जालमनुं खेतर.

१ दखणातुं हरीलाल बनारसीनुं खेतर. १ उत्तरातुं लाला जीवणनुं खेतर.

उपर लखेली चारे खूंट वचेनी जमीन प्रतिवादी पासेथी अमारा क-
ब्जामां आपवाना ठरावनुं खरच साथे हुकमनामुं करी आपवुं जोई-
ए.

मिती मास. वार. संवत.

तारीख माहे सन

सही.

[illegible]

[illegible] १८० [illegible] २०० [illegible] ३०० [illegible] ३००० [illegible]

[illegible]

१ [illegible]   १ [illegible]

१ [illegible]   १ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

उपर अरजीमां लखेलो फलाणा फलाणा नामनो वादी हुं मारी पुरी समजुती अने जाण प्रमाणें प्रतिज्ञा करीछुं के आ अरजीमां लखेलो मजकुर खरो छे.

प्रतिज्ञा लेईजाणी जुठुं खोटो करवो ए गुन्हो छे एमने खबर छे. मिती मजकुर.

सही.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

दिवाणीमां अरजी लेहणाजा.

श्रीमंत सरकार सेनाखासखेल समशेर बहादुर विद्यमान कलाणी कोर्ट.

वादी.	प्रतिवादी.
परीख माधवलाल छगनलाल ज्ञाती दसा नागर वाणीया धंधो सराफीनो उमर वरस २८ रेहेवासी हाल वडोदरा.	पटेल हरसन गोकळ ज्ञाती कडवा कुणबी धंधो खेतीनो उम्मर वरस ५५ रेहेवासी कसबे सावली.

दावो रु. ५००)

हुं वादी सदर प्रतिवादी उपर आ फरीयादी करुंछुं के प्रतिवादीए पाछलो हिसाब करी (अगरबोकडा रुपैया लेई) मिति फागण सुदी २ संवत् १९२७ ना रोज रु. ३००) नो दस्तावेज करी आपी व्याज शेकडे रुपीया ०॥। प्रमाणें आपवानो करार लखी आपेलो छतां ते प्रमाणें प्रतिवादी पासे मागता छतां ना आप्याथी आ दावो करेलो छे.

३००) मुदल रुपीया दस्तावेज प्रमाणें.

२५०) व्याजना दस्तावेज ना करार प्रमाणें आज मिती सुधी.

५५०)

पैकीं वसूल रु. ५०) बाद करतां बाकी रु. ५००) नो दावो करेलो छे तो प्रतिवादीनी हरकोई मिलकतमांथी आपवाना दावानुं खरच साथे हुकमनामुं-

[illegible]

[illegible]

[illegible]

वादी. | प्रतिवादी.

[illegible] | [illegible] गोपाळ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] घडाळे.

दावा रुपये ८०

[illegible]

[illegible] १८०

[illegible] ३०० [illegible]

[illegible]

[illegible]

३०० [illegible]

२८० [illegible]

२८०

[illegible] ८० [illegible]

[illegible]

[illegible]

करी आपवुं न्जेईए जे मिति ________ संवत.

तारीख ______ माहे ______ सने ______

सही.

____

उपर अरजमां लखेला फलाणा फलाणा नामनो वादी हुं मारी पुरी समजुती अने जाण प्रमाणें प्रतिज्ञा करीने आ अरजमां लखेलो मजकुर खरोछे.

प्रतिज्ञा लेज भणी जुठु बोलो करवो ______ ए गुन्होछे एमने खबरछे.

सही

____

खत.

संवत १९३२ ना वरषे जेठ वदी २ रने अहेमदगाम मेहे मश-
जादवास्ते वंग शा॰ आशाराम परसुदास पारसात एहगामवास्ते
वंग पगी गोजर वरुता हस्ते अजेराण दतवानत आंगधिार रु॰ १०) अं-
के पचास पुरा देवा. तेहनु व्याज मास एके रु॰ १) रोकडो ना॰ लखेच-
ठ मनमसे मास १ ना रोकडा ०॥ जणाव्छे न्यारे धणी मागे त्यारे-
आपीए जे. आ खतना रुपीआ जणह लेवासारु रोकडा लईने आ-

मसलमान पाटील मौजे.

कृ० मठे उप

उपरी

प अर्जीत ल्याहाविल अमुक अमुक मजकडे नवी मी मठे पुढे उमज्यानिमें प द्यावी समजो सोडिस ल्याहीतोसी, हल्ली अर्जीत दुसीयेल मालूम होय पहे.

सोडिसहेव मसुर पाठिकुल येउन आली घ गुदस्त पहे हेमल मालूम पहे. मिती मालूम.

उपरी.

६८.

सर्वहित उपरी १८३३ मिती फाल्गुन वद्य २ ते दिवशी दुपारी अल- मस राजश्री रामराव जाधव कारकून राघोबा नजिक डमठ उर्दु पत्नी घडाळे मजसी जीजाल सम राजश्री गणपत हरि सावे उप- ठाणा घडाळे आलो दुकान होतोसी, पाठी उमस पादशीर कां- चिधर सलाबे ३०० रुपये ल्ये तीजो रोखडयाण पेठी या- जीवाज प मस प होमजावेळ ५०० रुपये जात पैसे जाहीस

जत लखी आप्युंछे. आजतना रुपीआ हमारी हरकोइ मिलकत तथी नथा अंत वारसथी देवा. आजत अमारी राजी खुषीथी लखी आप्युंछे. तेसही.

	अत्रे ———— मतु.		पत्रे ———— साख.
१	पारी गोवरधन वस्ता मतु दा. पोते.	१	शा. मगनलाल रणछोड साख दा. पोते.
		१	पारी. परसोत्तम नारायणदास साख दा. पोते.

(आ प्रमाणें दक्षणीमां जत लखातुं नथी तेथी अनो नमुनो न करतां तेमनी रीत प्रमाणें लख्युंछे.)

कागल.

स्वस्तिश्री अमदावाद महाशुभस्थाने पूज्याराधे अनेक सरवे ओपमा जोग्य शा. भो-
णाभा शोभागचंद अंतान श्री मेह मदाबादथी ली. गांधी अमरतलाल नरसीं-
दासना जे श्रीकृष्ण वांचजो जत अत्रे सर्वे क्षेम कुशलछे. तमारी क्षेम कुशलताना
पत्र संभारीने लखजो. लाठी छोटालालनुं लग्न ठेरवुंछे. माटे तेने सारूं हीरकोरी धो-
ती किंमत रुपीआ १५) सुधीनी तथा कसजी दुपट्टो नंग १ रुपीआ २५) सुधीनो लेइ
मुकजो ने कोइ आवतुं होय तो तेनी साथे मोकली देजो. अने हालमां अहींवरसा-
द जिलकुल थयो नहीं तेथी घणी मोंघवारी छे ते तमोने जाणवा सारूं लख्युं छे. अने

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ओछुं करतुं मंगाव्ये. हेतमारा राजेथो तेथी वधारे राजन्ये. संवत १८७३ना श्रावण सुदी १२ वार सोमे.

(अजनुं दक्षणीमां भाषांतर करायतो पण ते प्रमाणें दक्षणीमां कागण ल जाय नहीं तेथी भाषांतर करेलुं नथी.)

मुखतीयारपत्र एककामनुं.

श्रीमंत सरकार सेनाखासखेल समसेर बहादुर विद्यमान.

मुखत्यारनामुं लखी आपनार हुं शा. नरोत्तम परशोत्तम रेहेवासी सीनोर हुं आ मुखतीयारपत्र उपरथी पटेल नारायण भाई जावा रेहेवासी वडोदरा. अेमने मुख्तीआर नेमी मुखत्यार आपुंछुं के मारें दीवानी अगर फोजदारी अगर जीन्नुं जे काम हशे ते काममां मुखतीयार मजकुर मारा तरफथी हाजर रही सवाल जवाब तथा पुरावो विगेरे आपशे तथा मारा तरफथी कागणपत्र उपर सही विगेरे जे काम करशे तथा रूपीया लेई पावती आपशे ते सर्व मे जाते कर्या प्रमाणे मारे कबुल मंजुर छे. मिति. ______ वार ______ संवत ______ तारीख,

माहे ______ सन ______

सही. ______ साख. ______

पेट अने अवयव एमनी वात

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

कुळकर्णपत्रकेचा नमुना.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

मिती ______ [illegible] ______

तारीख ______ महे ______ सन ______

सही. ______ साक्ष. ______

पोटपावती करावयाची गोष्ट.

કોઈ એક કાળે હાથપગ ઈત્યાદિ અવયવો એ વિચાર કર્યો કે, આપણે મોટી મેહનત કરીને મેળવવું, અને આ પેટને નકામું બેસીને ખાવું, આ ઠીક નહીં. એવો અવયવોના દુઃખો મળ્યું મીઠું લગાડીને કહ્યાં. તે બોલ્યા, રે આ હાથ પગ મેહનત કરીને જે મેળવે છે તે જયું આ પેટ તરફ જાય છે. આ પેટ કંઈ પણ કામ કરતું નથી, અને એની પાસેથી અમોને કંઈ લાભ નથી; એમ છતાં અમારે હમેશાં એની ચાકરી કરવી, એ અમારા ઉપર મોટો જુલમ છે. આવા પણ રાંધણીને બધા અવયવો એ તેની વાહવા કરી હાથ બોલ્યા, હવે પછી પેટ માટે હમો કંઈ પણ કામને આંગળી લગાડવાના નથી; પગ બોલ્યા, આ પેટનો સાર આજ સુધી અમે વેહતા આવ્યા તે હવે પછી વેહનાર નહીં; દાંત બોલ્યા, તેને માટે આજ ગણ અમો એક દાણો પણ ચાવનાર નહીં, એ સર્વે બોલવું સાંભળીને પેટે તેમને કહ્યું, ભાઈઓ, તમે આગળ પણ કરો નહીં, જે કરવું તે વિચાર કરીને કરો. તમે મને જે કંઈ લાવીને આપો છો તે કંઈ એકલું ખાઈ જતું નહીં. તમારા સર્વેના પોષણ માટે હું ત્યાં ત્યાં તે વેહચીને આપું છું. એવું તેણે કહ્યું તે ફોગટ ગયું. કારણ કામક્રોધાદિકના જુસ્સા આગળ જુક્તિનું કંઈ ચાલતું નથી. છેવટ અવયવો તરફથી પેટને કાંઈ મળે નહીં એમ થયાથી પેટ બિલકુલ સુકું થઈને હાડપંજર માત્ર રહ્યાં. પછી ઇતર સર્વે અવયવોનું પોષણ ન થયાથી તે સઘળા પણ અશક્ત થયાં. આવી તેમની અવસ્થા થઈ ને વાજતે તેમને પશ્ચાત્તાપ થઈને પ્રથમ પ્રમાણે પેટ માટે પોતપોતાના કામો કરવા લાગ્યા થયાં; પરંતુ કંઈ ઉપાય રહ્યો નહીં. આ અવિચારથી મરણ આવીને બધા શરીરનો નાશ થયો.

બાદશાહ અને બિરબલ.

[illegible]

[illegible]

धोमासानी ऋतुमां ओक दहाडे सवारे जादशाह,
जीरजल अने जीलाद राजारी माणसो शि
कार साटे निकल्या; अने जंगल माहे भटकतां
भटकतां ओक नदी मासम पडी के जेमां पुष्क
ण पाणी नीरेल आवी हती; तेथी नदी
नी माहे थई उतरीने जीलज जाजु अवा
य जेम न होतुं; माटे आणी तरफ नाकिनारा
पर उभा हता; ते पाणीना घूघवाटानो अवा
ज सांभलवामां आव्यो. त्यारे जादशाहे
जिरजालने पूछ्युं, केम जिरजाल तमे मने कही
शको के आ नदी शा माटे अवाज पाडीने रडे छे"
जिरजाले कह्युं के "मारा मेहेरबान साहेब जते रडे
वे छे तेनुं कारण ओटलुंज छे के, ते पोतानो ध
णीके दरीयो तेने त्यां जाय छे माटे. (जेम कन्या
सासरे धणीने घेर जतां रुदन करे छे तेम)" आ
कारणवाज सांभली जादशाह खुशी थयो
अने आश्चर्य पामीने जिरजालनी बुद्धीने
वखाणवा लाग्यो.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

पुणें चित्रशाळेंत विक्रीस असलेल्या अनेक रंगांत छापलेल्या

देवादिकांच्या तसबिरा.

नं. — सांचा.

१ राधामाधव. [मुरली वाजवीत आहे] .... १६ × २०
५ देवमामलेदार. .... १६ × २०
७ श्री दत्तात्रय. (गायी, चार वेद आणि जंगलच्या देखाव्यासह) .... १६ × २०
९ श्रीराधाकृष्ण. नवीन आवृत्ति. (वनप्रदेशाच्या देखाव्यासह) .... १६ × २०
१० रामपंचायतन. .... १६ × २०
११ शिवपंचायतन. (सिंह, नंदी, पार्वती, गणपतीसह) .... १६ × २०
१२ गणपति अष्टसिद्धीसह. .... १६ × २०
१४ श्री महिषासुरमर्दिनीदेवी. .... १६ × २०
२० शेषशाई (लक्ष्मी, नारद गरुड आणि सागराच्या देखाव्यासह.) .... १६ × २०
२१ मुरलीधर (गाई आणि गोपी यमुनेचे तिरीं विहार करीत आहेत.) .... १६ × २०
२३ बाळाजी नवीन (गरुड मारुतीसह.) .... १६ × २०
२४ विष्णु (जय, विजय लक्ष्मीसह.) .... १६ × २०
२७ रामदासस्वामी (मारुती वनाच्या देखाव्यासह.) .... १६ × २०
३० नरहरी अवतार. .... १६ × २०
३१ शंकरांगिरीण. .... १६ × २०
३४ गोपीगान्हाणी. .... १६ × २०
३५ शिवपार्वती. .... १६ × २०
३६ म्हाळसाकांत [खंडोबा म्हाळसेसह घोड्यावर बसून मणिमल्लाचा वध करीत आहेत.] .... १६ × २०
३८ कात्यायनीव्रत —— नग्न गोपी यमुनेंत स्नानें करीत आहेत १६ × २०
४१ रामकौसल्या. [कौसल्या रामास मांडीवर घेऊन राघू दाखवीते.] १६ × २०
५० वस्त्रभाव्यार्ग. .... १६ × २
५८ गोदोहन. .... १६ × २
६१ दधिमंथन. [यशोदा कृष्णास मांडीवर घेऊन दही घुसळीत आहे.] १६ × २
७६ नरकासूर. .... १६ × २
९१ अमरूशतकांतील स्त्री [रात्रीं नवराबायकोचें बोलणें राघूनें ऐकून तें प्रातःकाळीं वडील माणसां देखत बोलूं लागला हें स्त्रीनें ऐकून त्याला बंद करण्याकरितां त्याच्या तोंडांत माणीक देत आहे.] .... १६ × २
९८ कबरीभार (कृष्ण राधेची वेणी घालीत आहेत) .... १६ × २
९९ कै० रावसाहेब विश्वनाथ नारायण मंडलीक. .... १६ × २